Jaargang 111. Dingsdag, 5 October 1852. No.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant behoort een Bijvoegsel.

[...] Courant wordt uitgegeven des Dingsdags *en [...]s. De abonnements-prijs voor den jaargang is f* 8—40, *en* franco *per post f* 9—45; *[...] vierde kwartaal f* 2—16 *en per post f* 2—35. *[...]het abonnement der Bijbladen eene verhooging [...]ogstens* 60 *cent per jaar.*

AANBESTEDING.

[M]AANDAG den 11den October 1852, des middags te 12 uur, [...]der appartementen van het Provinciehuis te *Groningen*, zal [...] STAATSRAAD, COMMISSARIS des KONINGS in de [...] *Groningen*, of, bij deszelfs afwezigheid, door een der [...] van de GEDEPUTEERDE STATEN, in het bijzijn van [...]OFD-INGENIEUR van den WATERSTAAT in het [...] [...]nder nadere approbatie worden aanbesteed:

[...]nen van een provisioneel tolhuisje met twee tolboomen en [...], op den grindweg van Obergum naar Mensingeweer, en [...]den afweg naar Ranum.

Aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

[...]stek, waarnaar de bovengemelde Aanbesteding zal plaats [...] zal, boven en behalve in het Provinciehuis en bij den [...]genieur en Ingenieur van den Waterstaat te *Groningen*, [...] liggen in het Gemeentehuis te *Winsum*.

[...] inlichtingen en aanwijzing in loco kunnen worden aan[...] bij den Hoofd-Ingenieur van den Waterstaat en den [...]ur N. J. van der Lee, te *Groningen*.

[Gr]oningen, 30 September 1852.

De Staatsraad, Commissaris des Konings voornd.:
VAN LIMBURG STIRUM.

AANBESTEDING.

[BU]RGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente [...]*ngen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMIT[TE]ERDE, bij **enkele inschrijving** aan te besteden: [...] **ONDERHOUD** van de **REVERBÈRES** en [LAN]TAARNEN enz., behoorende tot de verlichting [der] straten in deze Gemeente, voor den tijd van zes [...]den.

[De] Voorwaarden van Aanbesteding zullen, van heden, ter [SEC]RETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen, terwijl [...] inlichtingen te bekomen zijn bij den DIRECTEUR [der] Verlichting.

[...] op *zegel* geschreven Inschrijvingsbiljetten, ingerigt over[een]komstig hetgeen daaromtrent bij het Bestek is bepaald, [...] vóór of uiterlijk op VRIJDAG den 8sten October [...] aan het RAADHUIS worden bezorgd.

[...] opening dier Biljetten en de provisionele Toewijzing [aan] den laagsten Inschrijver, onder nadere goedkeuring, [zal] in het openbaar plaats hebben op ZATURDAG den [...] October 1852, des voormiddags te tien uur, in een [der] Vertrekken van het Raadhuis.

[Gr]oningen, 30 September 1852.

Burgemeester en Wethouders:
De tijdelijke Voorzitter: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

[AA]NBESTEDING van KLEEDINGSTUKKEN.

[BUR]GEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente [...]*ngen* zijn voornemens, bij *inschrijving* aan te besteden: [...] **MAKEN** en **LEVEREN** van onderscheidene [KL]EEDINGSTUKKEN voor de ***AGENTEN [van] POLITIE***, over de jaren 1853 en 1854, in *één* [...].

[De] Voorwaarden dezer Aanbesteding, alsmede de Stalen [...]de Lakens, Baaijen, enz. zullen van heden ter SECRE[TA]RIJ dezer Gemeente voorhanden zijn; terwijl de Inschrij[vings]biljetten, ingerigt overeenkomstig art. 13 dier Voor[waar]den, aldaar, vóór of uiterlijk op VRIJDAG den 8sten [Octo]ber aanstaande, moeten worden bezorgd; — om te wor[den] geopend, in het openbaar, in tegenwoordigheid der [...]igden, op ZATURDAG den 9den October aanstaande, [des] voormiddags te tien uur, in een der Vertrekken van [het] Raadhuis.

[Gr]oningen, 20 September 1852.

Burgemeester en Wethouders: van IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

[I]nspectie van Verlofgangers

DER

[N]ationale Militie.

[B]URGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Gro[ni]ngen* brengen ter kennis van al de Manschappen der [N]ationale Militie, die zich met Onbepaald Verlof in deze [Gem]eente bevinden, om het even tot welke Ligting zij be[ho]oren, en uit welke Provincie zij afkomstig zijn, met uit[zon]dering van de hieronder vermelden, dat de **INSPEC[TI]E** over die **VERLOFGANGERS** zal worden ge[hou]den op WOENSDAG den 6den October 1852, aanvang[ne]mende des voormiddags te negen uur.

[D]at, ten einde de Verlofgangers niet langer dan noodig [bij] de Inspectie te doen verblijven, bepaald is, dat de boven[gem]elde Verlofgangers op den gemelden dag ter plaatse [hier]na genoemd zullen opkomen in de navolgende orde, te weten:

[...] voormiddags te *negen* uur degenen, wier geslachtna[men] beginnen met de letters A, B en C;

te *tien* uur degenen, wier geslachtnamen beginnen met de letters D, E, F, G en H;

te *elf* uur degenen, wier geslachtnamen beginnen met de letters I, K, L en M;

te *twaalf* uur degenen, wier geslachtnamen beginnen met de letters N, O, P, R en S;

te *een* uur degenen, wier geslachtnamen beginnen met de letters T, V, W en Z.

Wordende diensvolgens de bedoelde Verlofgangers bij dezen [...], om precies op het juiste, voor ieder hunner bepaalde [uur], bij het gebouw van de Garnizoens Infirmerie alhier, pre[sent] te zijn, gekleed in uniform en voorzien van alle zoo[danig]e Kleeding- en Equipementstukken, als bij het ver[laten] van het Korps aan hen mogten zijn gelaten, alsmede [van] hunne Zakboekjes en van de Certificaten litt. H. H., [welke] zij van het Bestuur hunner Gemeente, tegen inhou[ding] van hunnen Verlofpas, hebben bekomen; zullende [door] den Heer Kolonel, Militie-Commissaris in deze Pro[vin]cie, een arrest van twee tot zes dagen worden opgelegd [aan] elken man, die zonder wettige en door den Burge[meest]er dezer Gemeente aangenomene redenen, van de Inspectie [mogt] achterblijven.

[Ev]en als zulks vroeger plaats had, zullen de voorwendsels [van] onbekendheid met den tijd der Inspectie, of van geene [bijzo]nderlijke Citatie te hebben ontvangen, evenmin als van afwezigheid in beroeps-uitoefening, als wettige redenen voor het verzuimen der Inspectie worden gehouden, tenzij, in het laatste geval, de Verlofganger de verschte toestemming daartoe verkregen en vooraf van zijne afwezigheid aan den Burgemeester behoorlijk kennis zal hebben gegeven, waaronder echter niet begrepen is het geval van vertrek naar buiten 's lands, als waaromtrent vergunning van hoogere Autoriteit wordt vereischt. Het wordt bij dezen aan de verlofhebbende Manschappen der Nationale Militie wel expresselijk herinnerd, dat door de Departementen van Binnenlandsche Zaken en van Oorlog bepalingen zijn gemaakt ten aanzien van zoodanige Verlofgangers, die zich aan insubordinatie schuldig maken of hunne Kleeding- en Equipementstukken mogten hebben verwaarloosd, hoezeer zij met hun Korps hebben afgerekend, en dat dus ten aanzien van dezen zal worden gehandeld, zoo als daarbij is voorgeschreven, ten einde de schuldigen in dezen te straffen.

Van deze Inspectie zijn alleen uitgezonderd zoodanige Verlofgangers der Nationale Militie van de ligting van 1852, die in reserve zijn gesteld, en verder diegenen, welke zonder Kleeding- en Equipementstukken zich in deze Gemeente mogten bevinden.

Groningen, 27 September 1852.

Burgemeester en Wethouders: van IMHOFF.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

NOTIFICATIE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*,

Gezien art. 11 van het Koninklijk besluit van den 9den November 1851 (*Staatsblad* no. 142), volgens 't welk er jaarlijks, in de maand November, eene VERGADERING van KIESGEREGTIGDEN wordt gehouden, om de PLAATSEN aan te vullen der LEDEN van de KAMERS van KOOPHANDEL en FABRIJKEN, die met het einde des jaars aan de beurt van aftreding zijn, of die door overlijden of andere oorzaken zijn uitgevallen;

Gezien eene missive van de Kamer van Koophandel en Fabrijken te *Groningen* van den 21sten Augustus 1852, no. 9, houdende kennisgeving, dat bij loting is uitgewezen, dat het op het einde dezes jaars aftredende derde van de leden dier Kamer bestaat uit de Heeren J. G. HOLTHUIS, C. M. NAP, H. B. ONNES en H. A. WIJNNE;

Maken bekend, dat op WOENSDAG den 10den November 1852, van des voormiddags elf tot des namiddags twee uur, in het RAADHUIS te dezer Stede, in de RAADZAAL, eene **VERGADERING** van **KIESGEREGTIGDEN** zal worden gehouden, tot het KIEZEN van VIER LEDEN der KAMER van KOOPHANDEL en FABRIJKEN, ter aanvulling der plaatsen van de vier genoemde aftredende Leden, die op nieuw benoembaar zijn.

Voorts dat de LIJST der KIESGEREGTIGDEN op de SECRETARIJ dezer Gemeente voor de belanghebbenden ter lezing is gelegd, en dat de bezwaren tegen die Lijst, hetzij die den klager, hetzij die andere ingezetenen betreffen, gedurende *acht dagen* na den dag dezer aankondiging bij het Gemeentebestuur kunnen worden ingeleverd, waarover hetzelve alsdan beslist en daarvan aan de belanghebbenden kennis geeft, terwijl deze gedurende acht dagen na de beteekening dezer beslissing bij de GEDEPUTEERDE STATEN in hooger beroep kunnen komen.

Dat de STEMBRIEFJES acht dagen vóór den boven bepaalden dag der vergadering van Kiesgeregtigden aan dezelve zullen worden gezonden.

Eindelijk worden de belanghebbenden herinnerd aan de nagemelde bepaling betreffende de vereischten om als LID van de Kamer van Koophandel en Fabrijken benoembaar te zijn.

Om tot Lid eener Kamer benoembaar te zijn, wordt vereischt, dat men den ouderdom van 30 jaren hebbe bereikt, wone ter plaatse waar de Kamer gevestigd is, en aldaar gedurende ten minste vijf jaren bestuurder eener onderneming van Handel of Fabrijkwezen, of in eenige met die takken van Nijverheid in verband staande betrekking zij geweest.

Consuls van vreemde Mogendheden zijn niet benoembaar.

En opdat deze Notificatie kome ter kennis van een' ieder, zal dezelve in de eerstvolgende *Groninger Courant* worden geplaatst en voorts gedrukt en aangeplakt.

Gedaan in het Raadhuis te *Groningen*, den 4den October 1852.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

Attestatien de Vita.

Wordt geadverteerd, dat tot het afgeven der ATTESTATIËN DE VITA, ter bekoming zoowel van BURGERLIJKE en KERKELIJKE als MILITAIRE PENSIOENEN, op den 1sten October 1852 verschenen, in een der Vertrekken van het Raadhuis dezer Stad zal worden gevaceerd, des voormiddags van 10 tot 1 uur, op de volgende dagen, als:

1) Voor de BURGERLIJKE en KERKELIJKE, benevens MILITAIRE OFFICIEREN en GEPENSIONEERDE WEDUWEN, op DONDERDAG en VRIJDAG den 7den en 8sten October 1852;

2) Voor de GEPENSIONEERDE ONDEROFFICIEREN en verdere MANSCHAPPEN, op ZATURDAG den 9den October 1852.

De BETAALMEESTER in de Arrondissementen *Groningen* en *Middelstum* geeft kennis, dat ten zijnen Kantore kunnen worden ontvangen de Theologische Akademiegelden over het Derde Vierendeeljaars 1852; desgelijks voor de Belanghebbenden buiten de Stad woonachtig, ten Kantore van de Heeren Ontvangers der Directe Belastingen hunner Gemeente.

Groningen, 4 October 1852.

RENGERS.

De BETAALMEESTER in de Arrondissementen *Groningen* en *Middelstum* geeft kennis, dat ten zijnen Kantore kunnen worden ontvangen de Militaire en Burgerlijke Pensioenen ten laste van het Rijk, voor het Derde Vierendeeljaars 1852.

Groningen, 2 October 1852.

RENGERS.

NIEUWSTIJDINGEN.

AMERIKA.

Een dagblad van Quebec verzekert, dat het vraagstuk der visscherijen vereffend is. De Engelschen zouden verlof erlangen tot het visschen in de wateren der Amerikanen, en de Amerikanen tot het visschen in de Engelsche wateren.

Zoodra de zending van den commodore *Perry* ter zake van het vraagstuk der visscherijen zal afgeloopen zijn, zal hij, volgens den *New-York Herald*, de toebereidselen voor de expeditie naar Japan met kracht hervatten. Het blad is verheugd „dat de hydrographische opneming van Japan niet aan de Nederlanders zal worden toevertrouwd, en dat de Heidenen dier eilanden niet aan zich zelven zullen worden overgelaten. In deze dagen vermogen slechts bommen en kanonnen iets op de Heidenen van Japan. Dat de commodore het goede werk aanvange!"

Hollandsche Kolonie SHEBOYGAN, 7 September.

Door de goedheid van onze vrienden *D. J. Hartman* en *A. Eernisse* werd het ons vergund, inzage te nemen van eenen pas door hen ontvangen brief van onzen landgenoot *Matthijs Sprangers* en echtgenoot, vroeger in town Holland alhier, en thans reeds sedert Mei in Culloma, Eldorado County, Californië, woonachtig.

Het verblijdt ons te kunnen berigten, dat zij, na eene moeijelijke reis van 32 dagen (van New-Orleans af) gezond en wel in Californië zijn aangekomen, doch hoewel mr. *S.* wekelijks van 30 tot 40 en zijne vrouw met wasschen en naaijen in dat tijdvak van 15 tot 20 dollars verdient, zoo schijnt het toch hun voornemen niet te zijn, om zich langer dan 4 jaren in die landstreek op te houden, daar zij er geen Wisconsin, en wij vooronderstellen, dus ook geen town Holland hebben aangetroffen.

Zij geven op, dat de luchtgesteldheid er zeer gezond is, doch geweldig heet; goud niet zoo overvloedig als men denkt, en niet ligt in bezit te krijgen; de bevolking is zeer talrijk en neemt nog steeds toe, zoodat er velen zouden terug keeren als zij slechts konden: — van de tien is er naauwelijk een wien het goed gaat.

De levensmiddelen zijn er zeer duur, — kost 13 dollars per week, — daghuur van 50 tot 100 dollars per maand. De gansche reis kostte hem, met vrouw en kind, 600 dollars.

Bovenstaande is in weinige woorden den voornaamsten inhoud des briefs. Moge hij in staat gesteld zijn, om ons van tijd tot tijd goede berigten van hem en de zijnen, benevens van zijnen togtgenoot *de Leijzer* en echtgenoot, te doen geworden.

— Onze emigratie-commissaris, de heer *G. van Steenwijk*, schrijft ons van New-York, dd. 20sten Augs., dat hij met zeer vele moeijelijkheden (bestaande in de expeditie-kantoren en derzelver runners) te kampen heeft, doch dat hij niet twijfelt, of de zaden, welke hij door middel zijner brochures, adreskaarten en advertentiën in gansch Europa strooit, in het volgende jaar rijke vruchten voor Wisconsin zullen voortbrengen. In de laatste 8 dagen kwamen er schepen uit Nederlandsche havens in die stad aan, als den 15den arriveerde na 45 dagen reis de bark *Rose Standish*, met 222 pass., onder welke 80 a 100 Nederlanders, bestemd naar Buffalo; — den 16den, na eene reis van 42 dagen, de bark *N. Boynton*, met 131 passagiers, gedeeltelijk Hollanders en Zeeuwen, waarvan sommigen bestemd waren voor Wisconsin; — den 20sten de Nederlandsche bark *Prins Hendrik*, kapt. *Smit*, van Amsterdam, met 6 passagiers, bestemd naar New-York, waar zij familie en vrienden hebben.

— Er zijn in den staat New-Jersey 807 kerken, onder welke zesenzeventig kerken, behoorende tot Nederlandsche Hervormde gemeenten.

— Eindelijk hebben de beide Huizen van het Congres eene wet ter betere beveiliging van menschenlevens op stoombooten aangenomen!

De wet is lang en omslagtig, doch zij bevat vele voortreffelijke bepalingen. In 't vervolg moet iedere stoomboot van waterpompen, slangen en brandemmers voorzien zijn. Hennip, brandbare zelfstandigheden en ligt ontvlambare materialen mogen of in 't geheel niet, of slechts onder de stiptste voorzigtigheidsmaatregelen aan boord genomen worden. Ingenieurs en stuurlieden kunnen dan eerst aangesteld worden, wanneer zij door bevoegde personen geëxamineerd en van een door hen afgegeven diploma, hetwelk hunne bekwaamheid bevestigd, voorzien zijn. De President der Ver. Staten heeft een heirleger van nieuwe inspecteuren aan te stellen, welke op de plaatselijke inspecteuren het toezigt houden en den minister van financiën, daarmede belast, alle berigten mededeelen moeten, en iedere ingenieur (of machinist) en stuurman eener stoomboot moet aan eenen inspecteur den eed afleggen, dat hij zijne pligten getrouw en eerlijk vervullen zal.

Moge deze wet haar menschlievend doel bereiken en niet, even als zoo vele andere goedgemeende verordeningen, eene doode letter blijven!

— De Hollandsche bark *de Ophilis* kwam den 14den Julij van Panama te San Francisco aan, na eene buitengewoon lange reis van honderd en veertien dagen. Er was eene vreesselijke sterfte aan boord en men zegt, dat dertig passagiers overleden zijn.

— Te Burlington, Iowa, zal den 4den November eene conventie gehouden worden tot herziening der Heilige Schrift.

— In de Milwaukee *Free Democrat* vonden wij voor eenigen tijd het berigt, dat er in de nabijheid van Groningen, Mich., goud en koper ontdekt is geworden. Doch een heer, direct van Groningen komende, verhaalde ons dezer dagen, wel vernomen te hebben, dat op genoemde plaats koper, maar geenszins dat er goud gevonden is.

DUITSCHLAND.

Zoo als de zaken in Duitschland thans staan, moet men de ontbinding van het tolverbond reeds als eene besliste zaak beschouwen, vermits de mededeelingen uit Berlijn geenerlei uitzigt op eene schikking aanbieden. Pruissen houdt vast aan den eisch, dat het tolverbond voor den tijd van 12 jaren hernieuwd worde, zonder zich gelijktijdig te willen verpligten, om met Oostenrijk een handelsverdrag te sluiten, of te beloven, om later de hand te willen bieden tot eene tolvereeniging met deze mogendheid. Het blijkt wijders, dat de Pruissische regering niet anders verwacht, of deze eischen zullen door de gecoaliseerde staten verworpen worden. Men verzekert, dat deze regering zich reeds sedert geruimen tijd heeft onledig gehouden met het in overweging nemen van de voor- en nadeelen der vorming van een Noord-Duitsch tolverbond, alsmede met de voorbereidende maatregelen, ingeval dit mogt tot stand komen, terwijl buitendien ten deze reeds lang uit de onderscheidene Pruissische provinciën de noodige inlichtingen zijn ingewonnen.

Men twijfelt derhalve er niet aan of de ontbinding van het tolverbond was van de zijde van Pruissen een wél doordacht plan, hetwelk dat rijk thans ten uitvoer wil brengen. Of het door Hannover en Oldenburg daarin ondersteund zal worden, zal de tijd weldra moeten leeren. Van de zijde van Hannover schijnt dit echter vooralsnog, blijkens de herhaalde verklaring van de officiële dagbladen, het geval niet te zijn, daar de regering, volgens deze, bij het sluiten van het September-verdrag, wel eene uitbreiding, maar geene ontbinding van het bestaande tolverbond heeft beoogd.

— De Pruissische rijksgraaf *v. Maltzahn* is wegens [...] tot 18 maanden dwangarbeid, verlies des adels veroordeeld en eerloos verklaard. Men zal zich herinneren, dat onlangs nog dezelfde graaf als beschuldigd van soortgelijk misdrijf tegenover stond.

— Ruim twee derden der leden van den provincialen

Landdag van Brandenburg hebben, evenals die van Pruissen, eene wijziging der staatsregeling voorgesteld, derwijze, dat voortaan de Kamers om de twee jaren, in plaats van jaarlijks, bijeenkomen en dat de leden der Tweede Kamer voor zes in plaats van voor drie jaren zitting hebben.

Nog heeft de Landdag van Pruissen beslist, dat men voortaan loodsen in het zoogenaamde Frissche Haff kan *kiezen*, en dat het expediëren van schepen uit Pillau ook op zon- en feestdagen zal geschieden.

Genoemde Landdag heeft verder aan den Koning de afschaffing van inkomend regt op ruw en gebroken ijzer en vermindering van hetzelve op staf-ijzer tot op een derde gevraagd.

— De Senaat der vrije stad Frankfort heeft dezer dagen aan het wetgevend ligchaam medegedeeld, „dat bij de verkiezingen tot vernieuwing van laatstgenoemd collegie, welke in October aanstaande moeten plaats hebben, ingevolge de jongste besluiten der Bondsvergadering, alleen de *Christelijke burgerij* zal kunnen medewerken."

— Het Hannoversch ministerie heeft, in navolging van het Pruissische, aan twee Osnabrucksche studenten het verlof geweigerd om het *Collegium Germanicum* te gaan bezoeken.

— Volgens een schrijven aan de *Berliner Nachrichten* zal er, door de pogingen vooral der Iersche Katholijken, te Fulda in Keurhessen eene *zuiver Katholijke Universiteit in Noord-Duitschland* worden opgerigt. Het is het Julij-nommer van de ultra-Katholijke *Dublin Review* waaruit de *Nachrichten* dit berigt hebben ontleend. Het zal één der middelen zijn, die met onvermoeiden ijver worden in het werk gesteld, om, nevens Oostenrijk, ook Noord-Duitschland te romaniseren.

— Prins *Lucien Bonaparte* heeft den 29sten Sept. l.l. de bank te Homburg doen springen. Hij won 300,000 francs, speelde rouge et noir en tot geen mindere inzet dan 10,000 francs.

— De tent van den Keizer van Oostenrijk in het kamp bij Pesth, was van *gutta percha;* zij is te Londen gemaakt voor de geringe som van 60 £.

— In den laatsten tijd moeten te Pesth weder pogingen aangewend zijn om onrust te verwekken door het uitstrooijen van oproerige proclamatiën en afbeeldingen van *Kossuth*. Deze pogingen hebben evenwel niet het minste doel getroffen.

— In Oostenrijk bevinden zich op dit oogenblik 175 nonnenkloosters.

— Het Oostenrijksche bewind heeft in de geheele monarchie het houden van den Zondag verpligtend verklaard. Alle openbare en bijzondere arbeid zal gestaakt, de winkels zullen gesloten moeten worden, met uitzondering nogtans van die in levensmiddelen, welke echter slechts op bepaalde uren mogen geopend zijn.

— In de Galicische stad Kolomea heeft een beklagenswaardig voorval plaats gegrepen. Op den grooten verzoendag waren duizende Israëliten in de synagoge verzameld, toen plotseling het gerucht zich verspreidde, dat op de boven-gaanderijen, waar de vrouwen gezeten waren, brand was ontstaan. Angst en schrik bevingen deze laatsten en een groot gedeelte drong den smallen trap naar den eenigen uitgang met zooveel overhaasting af, dat niet minder dan 36 in het gedrang het leven verloren. Naderhand is het gebleken, dat dit ongeluk is bewerkt door eene dievenbende, die opzettelijk het gerucht van brand had uitgestrooid, om in de daardoor ontstane verwarring de vrouwen van het met paarlen en diamanten versierde hoofdtooisel te berooven, hetgeen hun ook ten deele is gelukt. Onder de omgekomenen bevonden zich verscheidene zwangere vrouwen en drie kinderen.

— Uit verschillende plaatsen in Zwitserland, en wel in tegenovergestelde rigtingen, worden eigenaardige verschijsels gemeld, welke het waarschijnlijk maken, dat vulkanische oorzaken het hare toebragten tot de overstroomingen, waardoor Zwitserland op dit oogenblik geteisterd wordt. Den 18den was de lucht met zwavelachtige dampen bezwangerd; uit diepe bronnen stroomden, onder hevig bruischen en sissen, naar zwavel riekende gassen omhoog; in kelders, waar water uit den grond opborrelde, wilden de lichten niet branden; op akkers en wegen stegen gasblaasjes naar boven; in de wolken vertoonde zich bij herhaling phosphorachtig licht; op onderscheidene plaatsen ondervond men aardschokken; bergen spleten vaneen; in de aardkorst ontdekte men op groote uitgestrektheid barsten, en zelfs rotsen scheurden vaneen; vóór den regen ontwaarde men hier en daar eene benaauwde temperatuur, gepaard met zwavelreuk, enz.

— Uit Christiania wordt gemeld, dat de tweede zoon des Konings, prins *Frans Gustaaf Oscar*, geboren den 18den Junij 1827, den 24sten September, na eene ziekte van tien dagen, aldaar is overleden.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 30 September.

De *Times* vooronderstelt met schampere bewoordingen, dat het komplot van Marseille gefingeerd is geweest en slechts heeft moeten strekken om de verheffing van den President tot het [illegible]schap te verhaasten, en aan den activen minister van [illegible]ie, die het komplot in tijds ontdekte en verijdelde, eene [illegible]terende belooning te verzekeren. Zij die voor de hoofd[illegible] van het plan doorgaan, bevinden zich, zeggen sommigen, in deze hoofdstad.

[illegible]nder de veelvuldige bijzonderheden en anecdoten die van het leven des hertogs *van Wellington* worden verhaald, behoort ook de bijzonderheid, dat de kok van den hertog met kracht protesteert tegen het gevoelen van sommigen, dat de veldmaarschalk een' Franschen kok zou hebben in dienst gehad; de keukenvorst verklaart integendeel met fierheid, een geboren Brit te zijn, *James Thornston* genaamd, die den *grooten strijder* op al zijne veldtogten gevolgd is tot aan den slag van Waterloo. Altijd digt bij het vuur, even als zijn doorl. meester, beroemt hij zich, op den gedenkwaardigen slag van Waterloo te midden van 't geschut de plumpudding te hebben bereid, die de hertog toen met zooveel smaak gebruikte, en hij herinnert zich zelfs nog en wijst met de naauwkeurigheid van een' geschiedschrijver aan, wáár de batterijen namelijk de keukenbatterijen, zijn geplaatst geweest.

James Thornston had maar één verdriet, namelijk dat de hertog altijd over zijn werk tevreden was en hem nooit bekijfde, en dat al wat de doorluchtige held van het opdisschen van het diner zeide, was: „'t is goed *James!*"

Gelijk bekend is waren de Engelschen tegenover den hertog *van Wellington* zeer onbescheiden, namelijk, op het punt van vragen: want men meende zich gemagtigd hem aangaande alle vraagstukken te kunnen raadplegen. Zoo schreef o. a. een inwoner van Belfast aan den hertog op den 17den Junij 1851: „Ik ben zoo vrij uwe meening over het volgende te vragen: Is *Napoleon* al of niet schuldig geweest aan den moord zijner gevangenen te Jaffa, en bestaat er iets in de krijgswetten, of in de gegevene omstandigheden, betwelk die daad kon regtvaardigen?"

De beroemde krijgsman antwoordde hierop (op zijne gewone korte wijze) het volgende:

„De hertog groet den heer *H.....* Hij heeft zijn' brief ontvangen en de eer hem te berigten, dat hij niet is de geschiedschrijver der oorlogen van de Fransche republiek in Egypte en Syrië."

— Heden is de heer *Thomas Ghallis*, alderman en lid van het slagtersgilde, tot lord-mayor voor het volgende jaar gekozen.

— Het blad van Birmingham berigt als eene zeer buitengewone zaak, dat van Maandag den 20sten Sept. tot den volgenden ochtend, in 24 uren, aan de autoriteiten geenerlei misdaad of overtreding aangegeven werd. Naar oud Engelsch gebruik, ontvingen de politie-beambten, wegens dit buitengewone verschijnsel elk een paar witte handschoenen. — Sinds meer dan 40 jaren is dit te Birmingham, wier 250,000 inwoners meerendeels tot de arbeidende klasse behooren, niet het geval geweest.

— Gisteren morgen werd een Nederlandsch barkschip, de *Zes Gezusters*, kapt. *G. H. Ruhaak* — door het gouvernement gecharterd — van Deptford naar Gravesend gesleept; van waar het, met ongeveer 300 landverhuizers aan boord, naar Port Phillip zeilde. Buitendien bevinden zich nog aan boord een geestelijke, een geneesheer, een schoolmeester, enz. L.l. Zondag hadden de landverhuizers van hunne betrekkingen afscheid genomen en was er godsdienstoefening aan boord gehouden. De kapitein, stuurlieden en bemanning van de *Zes Gezusters* zijn alle Nederlanders.

— Te Londen is het prospectus bekend geworden eener compagnieschap, die zich wil belasten met den spoorweg tusschen Antwerpen en Rotterdam. Het maatschappelijke kapitaal zal zijn van 500,000 p. st. De actiën zullen zijn van 10 p. st. elk, en alzoo ten getale van 50,000. De concessie voor de linie is, dus wordt door een der voornaamste Engelsche dagbladen verzekerd, door de Belgische en Nederlandsche regeringen verleend voor 90 jaren, en er wordt met den heer *George Wythes*, te Reigate, onderhandeld over het sluiten van een contract voor den aanleg van den spoorweg, tegen eene som van 10,000 p. st. per mijl. De spoorweg zou binnen twee jaren na het verleenen der concessie gereed moeten zijn.

(Zie het vervolg der Nieuwstijdingen enz., in het Bijvoegsel.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen te Amsterdam den 2 Oct., kapit. *Dokman* Gezina Wilhelmina, van Venetiën; *Vlas* Hendrika, van Londen. — Te Texel den 29 Sept., *Hilbrands* Anna, van Suriname; den 30sten *Kleijn* Eendragt en *Scherpbier* Jeltina, beide van Odessa; *Visser* Hoop, van Londen; *Olthoff* Catharina, van Newcastle; *Koning* Johanna Marchina, van Hull. — In het Vlie den 28 Sept., *Carst* Elisabeth Lollina, van Hartlepool; *de Jong* Jantina, van Koningsbergen. — Te Maassluis den 30 Sept., *de Jong* Twee Gezusters, van Yarmouth. — Te Vlissingen den 30 Sept., *Engelsman* Elisabeth, van Livorno. — Te Suriname den 24 Aug., *Fekkes* Josine Louise, den 1 Sept., *Swart* Suriname en den 3den *Visser* Susanna, alle 3 van Amsterdam. — Te Smirna den 6 Sept., *de Boer* Jonkvrouw Geertrui, van Malt. — Te Barcelona den 21 Sept., *Moesker* Susanna, van Newcastle. — Te Rouaan den 28 Sept., *Hazewinkel* Delia, van Dordrecht. — Te Havre den 29 Sept., *Douwes* Eendragt, van Rotterdam. — Te Gend den 28 Sept., *Meijer* Wubbina Catharina, van Bergen. — Te Londen den 30 Sept., *Hilbrands* Vr. Wendelina, van Amsterdam; *Gruppelaar* Nysina, van Amsterdam; *Fokkema* Drie Gebroeders, van Workum. — Bij Portland den 24 Sept., *Vos* Margiena Willemina, van Livorno naar Hamburg. — Bij Goudstaart den 24 Sept., *Huges* Equator, van Amsterdam naar Napels. — Te Dundee den 26 Sept., *Scholtens* Rehoboholdt, van Petersburg. — Te North Shields den 27 Sept., *Hengelbroek* Margaretha, van Claij; den 28sten *Dwaatjer* Friso, van Harlingen; den 29sten *Oldenburger* Alida, van Schiedam. — Te Yarmouth den 29 Sept., *van der Veer* Vr. Anke, van Medemblik. — Te Hamburg den 29 Sept., *Klaver* Gesina, van Harlingen. — Te Bremerhaven den 27 Sept., *Gust* Margretha, van Dordrecht; den 28sten *Hazewinkel* Vrede, van Christiansand; den 29sten *Boswijk* Jantina, van Stockholm. — Te Travemunde den 28 Sept., *Bakker* Jonge Tijs, van Stockton. — Te Dantzig den 24 Sept., *Eilts* Udonia, van Aberdeen; *Hazewinkel* Harmina, van Carlscrona; den 28sten *Mooi* Geertje, van Groningen. — Te Pillau den 27 Sept., *Sprik* Grietina Hillechiena, van Amsterdam. — Te Memel den 24 Sept., *Ebes* Grietje, van Hartlepool. — Te Nerva den 18 Sept., *Mellema* Hermanus Hesselaar, *Drit* Frouwina en *Zijl* Alpha, alle 3 van Liverpool. — Te Croonstad den 19 Sept., *Kranenburg* Johanna, van Newcastle; den 20sten *Knol* Bouwina, van Rotterdam; den 21sten *Bakker* Frouwina, van Liverpool; *de Weerd* Wilhelmina, van Bergen. — Te Bolderaa den 23 Sept., *Prak* Rensina, van Newcastle. — Te Baltishport den 15 Sept., *Everts* Gezina Catharina, van Petersburg naar Amsterdam; *Visser* Johanna Petronella, van Petersburg naar Rotterdam.

Binnengekomen te Vlissingen den 1 Oct., kapit. *Backer* Concordia, van Kertch. — Te Portsmouth den 30 Sept., *Dijkhuis* Christine en Jacqueline, van Livorno, met gekraakde fokkemast en verlies van zeilen, enz. — Te Exmouth den 29 Sept., *Potjer* Catharina Jantina, van Smirna. — Te North Shields den 30 Sept., *Veen* Twee Gebroeders, van Harlingen.

Vertrokken van Amsterdam den 30 Sept., kapit. *Goudde* de Jonge Jan, naar Bremen; den 1 Oct., *Sluiter* Jacomina, naar Harburg. — Van Texel den 1 Oct., *Meijer* Nicola Uil, naar Calatz. — Uit het Vlie den 28 Sept., *Lerger* Tobina, naar Sunderland; *Plukje* Hemanna Hendrika, naar Stettin; *Meester* het Vertrouwen, naar Wismar; *Stuit* Concordia, naar Frederikstad; *Mooi* Tiessinna en *Scholtens* Grietje, beide op avontuur. — Van Vlissingen den 28 Sept., *Hoveling* 't Avontuur, naar Leith; *Ebeling* Jonge Johanna, naar Koppenhage. — Van Suriname den 28 Sept., *Eelting* Jeantina, *van der Veer* Wilhelmina Frederika en *Stichtenbree Jr.* Eolus, alle 3 naar Amsterdam. — Van Barcelona den 22 Sept., *Dreijer* Dorothea Elisabeth, naar Palermo. — Van Liverpool den 27 Sept., *de Haan* Mercurius, naar Dordrecht. — Van Gravesend den 29 Sept., *Drent* Morgenster, naar Koningsbergen. — Van Hartlepool den 26 Sept., *Klok* Marie Amelia, naar Singapore. — Van Hamburg den 28 Sept., *Mulder* Goede Verwachting, naar Rendsburg; den 1 Oct., *Kuiper* Gesina, naar Riga. — Van Bremerhaven den 28 Sept., *Botje* Sara, naar Petersburg; den 29sten *Hazelhoff* Vreede, naar Wolgast; den 30sten *Legger* Jantina, naar Dantzig. — Van Travemunde den 26 Sept., *Koning* Vr. Willemtina, naar de Eider. — Van Randers den 20 Sept., *Joosten* Vr. Hillochiena, naar Engeland. — Van Swinemunde den 25 Sept., *Oorburg* Hendrika Ellida, naar Amsterdam; den 26sten *Stutvoet* Annechina Harmina, naar Nantes; den 28sten *Middel* Bouwina, naar Termunterzijl. — Van Dantzig den 26 Sept., *Koster* Argo en *Bakker* Jantina, beide naar Amsterdam; den 28sten *Schuur* Agatha, naar Antwerpen; *Karsies* Onderneming, naar Kampen. — Van Pillau den 26 Sept., *Warners* Tjaardina Fennegina, naar Liverpool; den 28sten *Klein* Anje en *Hazewinkel* Roelf Giezen Jr., beide naar Amsterdam; *de Groot* Maria Reifina, naar Weimouth. — Van Memel den 27 Sept., *de Jonge* Jantina, naar Groningen. — Van Bolderaa den 26 Sept., *Boomgaard* Margaretha, naar Helsingor.

Vertrokken van Amsterdam den 1 Oct., kapit. *Visser* Heather, naar Akyab; den 2den *Zeijlstra* de Komeet, naar Suriname; *van Wijk* Anna en Arnoldina, naar Laguaijra; *Drewes* Tjakkien, naar Londen; *Kuitze* Jonge Wicher, naar Stettin; *Broekema* Maria, naar Bremen. — Van Texel den 2 Oct., *Stuitje* Christina Johanna en *Wolkammer* Eenige Broeder, beide naar Londen; *Lindeboom* Margaretha, naar Sunderland. — Van Maassluis den 2 Oct., *Tolner* Courier, naar Boulogne. — Van Livorno den 22 Sept., *Hazewinkel* Geertruida, naar Londen; *Schuur* Alida Elisabeth, naar Liverpool.

ZOUTKAMP, 3 October. Binnengekomen den 29 Sept., kapit. *Balk* Wilhelmina, van Hamburg.

Vertrokken den 29 Sept., kapit. *Loots* Ebeldina, naar Texel en Hamburg.

Zeilklaar een tjalk, denkelijk kapit. *Bartelds* Gezina, naar Londen.

OOSTMAHORN, 3 Oct. Ter reede gearriveerd den 29 Sept., kapit. *Feddes* Twee Gezusters, van Stettin naar Groningen.

Zeilklaar den 3 Oct., kapit. *Reusien* Niessina, van Groningen naar Londen; *Visser* Hillegonda Maria, van Dokkum n. Noorwegen.

DELFZIJL, 3 Oct. Binnengekomen den 28 Sept., kapit. *de Jonge* Jantiena Engelina en *Pot* de Hoop, beide van Frederikstad; *de Wal* de 4 Gebroeders, van Nessumerzijl; *Erenius* Dorethea, van Elsfleth; den 29sten *Mammes* de Vr. Auna, van Hoekzijl; *Siemers* Jantje, van Carolinerzijl; *Mulder* Antje, van Neusharlingerzijl; den 30sten *Alberts* Hoffnung, van Bremen; *Mudder* de Vr. Stijna, van Bremen naar Amsterdam; den 1 Oct., *Schuur* Jakoba Elziena en *Postma* Magrietha, beide van Horumerzijl; *Dirks* Sjouke, van Gaudsiek; *Siemers* Geziena, van Hoekzijl; *Thijssen* de Vr. Alida, van Bremen; den 2den *Janssen* Hoffnung, van Ditzum; *Bolmeijer* de Twee Gebroeders en *Pronk* Geertruida, beide van Greetzijl; *Roozeboom* de Eendragt, van Norden naar Amsterdam.

Vertrokken den 28 Sept., kapit. *Pronk* Geertruida en *Bolmeijer* de Twee Gebroeders, beide naar Greetzijl; den 29sten *Vreeman* Jantjetina, naar Oldersum; *Geltes* de Twee Gezusters, naar Bremen; den 30sten *Schoon* Jakobus Cornelus, naar Halte; den 2 Oct., *Visser* de Vr. Luppina, van Amsterdam naar Leer; *Buschen* de Vr. Lutsia, naar Ditsum.

Kapit. *Venninga*, den 30 Sept. van hier vertrokken, is den 1sten Oct. met verlies van anker en ketting op de reede teruggekomen.

TERMUNTERZIJL, 1 Oct. Binnengekomen den 28 Sept., kapit. *Burman* de Vr. Geziena, van Oldenburg; *Slik* de Jonge William, van Halte; *Dik* de Vier Gezusters, van Noorwegen.

Vertrokken den 27 Sept., kapit. *Prins* de Weldaad, naar Hamburg; den 28sten *Dooijes* Dorethea, naar Noorwegen; den 29sten *Klokgieter* Margaretha, naar Norden; *Bosker* Ettina en *Bakker* Jantje, beide naar Leer; den 30sten *Douwes* Venus, naar Norden.

HARLINGEN, 2 Oct. Binnengekomen den 27 Sept., kapit. *de Jonge*, van Amsterdam; den 2 Oct., *Klein* Eendragt, van Odessa; *Bakker* Rhederinde, van Frederikstadt.

Vertrokken den 1 Oct., kapit. *de Jong* Zuiderzee, naar Havanah; den 2den *Munneke* Baudina, naar Schotland.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN, welke de Sond gepasseerd zijn.

27 Sept. Scheltens, Elsiena Catharina, v. Termonde n. Riga, m. dakp.
Blouw, Annechina, v. Rouen n. Koningsb., m. stukgoed.
de Jonge, Ida, v. Newcastle n. Lubeck, m. steenkolen.
Oorburg, Hendr. Ellida, v. Stettin n. Amst., m. tarwe.
Knoll, Elisabeth, v. Stockholm n. Lissabon, m. planken.
de Vries, Gezusters, v. Riga n. Londen, m. hout.
Muller, Elisabeth, v. Newc. n. Stralsund, m. steenkolen.
Hensema, Ida Beerendina, v. Londen n. Koningsb., m. suiker.
28 —— Weijland, Zwijger, v. Rouan n. Dantzig, m. wijn.
de Jonge, Hesperus, v. Memel n. Harlingen, m. hout.
Stutvoet, Annechiena Hermina, v. Stettin n. Nantes, m. hout.

De Wind den 26 Sept., Z.O.; den 27sten W.N.W., N.W., W.N.W.; den 28sten W., Z.O., O.Z.O.; den 29sten Z.O.

QUEENSTOWN, 27 Sept. Het schip Jantje Nanninga, [...] *Meihuizen*, van Carthagena naar New castle, is den 21st[...] op de kust van Portugal, gezonken, doch het volk gered [...] aangebragt.

— Van de lading van het bij Wangsaa gestrande schip [...]gina, kapit. *J. R. Prins*, van Rotterdam naar Petersbur[g ...] den 24 Sept. omstreeks 190 balen koffij, 5 kisten wijn, 5 [...] suiker, enz., geborgen.

— Het schip Josina Wilhelmina, kapit. *C. J. F. Re*[...] Dantzig naar Amsterdam, is, volgens brief van Svanike, [...]holm, den 19 Sept. aldaar in de nabijheid gestrand en [...] worden, het volk is gered.

— Het schip Waakzaamheid, kapit. *J. L. Kok*, van A[...] te Bideford, Appledore, aangekomen, heeft den 28 Sept. [...] hout door het vlak gestoten en daardoor belangrijke schade b[...]

HELSINGFORS, 23 Sept. Volgens berigt uit Borga, is de [...] kof Jantina Gezina, kapit. *Mulder*, van Havre met stukg[oed ...] Petersburg, den 21sten dezer op de klip Högharn gestran[d ...] wrak zijn. Met de berging is terstond begonnen.

CHRISTIANSAND, 27 Sept. Wegens averij alhier binnen[...] de Nederl. kof Reina, kapit. *de Haan*, van Wick naar St[...] haring. Het schip is lek, heeft zeil verloren en moet [...] repareren.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 1 October 1852. Deze week is in bevrac[hting] zoowel binnen- als buitenlandsch, weinig omgegaan. Na[ar Enge]land (Londen) heeft men besteed 14 sh. 6 p. à 15 sh. [...] pCt. per last van 10 quarters Haver. Naar Zaandam [...] last Boekweit tot *f* 4,25 per last. Gerst naar Amsterd[am ...] Haver naar Breda tot *f* 4,50 en *f* 6 kosten per last.

STETTIN, 27 Sept. Naar Cette of Marseille 45 fr. en [...] voor eiken- en greenen hout; Groningen *f* 12 voor greene[n ...] Grimsbij 13 sh. 6 d. voor eiken hout; Londen 8 à 9 £ vo[or ...] balken.

BALTIMORE, 10 Sept. Voor tabak naar Bremen 10 [...] Naar Amsterdam is een schip tegen 20 sh. in Newyork aang[...]

DANTZIG, 27 Sept. De bevrachtingen zijn op de laat[...] blijven staan. Naar Amsterdam en Rotterdam *f* 22 per la[st ...]

PILLAU, 26 Sept. Naar Londen 3 sh. 6 d., Hull 3 sh[...] het Kanaal 3 sh. 10½ d., Amsterdam *f* 21, de Maas *f* 22 vo[...]

PETERSBURG, 17 Sept. Naar Amsterdam en Rotterd[am ...] voor stukgoed, *f* 25 per last lijnzaad, Antwerpen *f* 34.

RIGA, 23 Sept. Men klaagt nog steeds over gebrek aan [...] ruimte. Gepasseerde week werd bevracht: naar Noorweg[en ...] rogge *f* 19 en 15 pCt.; Dordrecht en Rotterdam de last sla[g ...] *f* 22 en *f* 1; Rotterdam voor zaaizaad *f* 1,80 en 10 c. [...] voor rogge per last *f* 23 en *f* 1; Antwerpen per last sla[g ...] *f* 22 en 15 pCt.; Hull per ton vlas, 1ste en 2de kwal. 37 [...] Dundee voor dito 35 sh.

MEMEL, 25 Sept. Toegestaan: naar Hull 15 sh. 6 d. [...] 3 sh. per qr. zaad; 40 sh. per ton vlas; Londen 16 sh. 6 [...] sh. per load; Hamburg *f* 1400 voor een schip van 59 [...] lasten.

318de STAATSLOTERIJ.

Trekking der Derde Klasse.

4de Lijst. No. 12631 een prijs van *f* 2500. No[...] een prijs van *f* 1250.

BROODZETTING, ENZ.

MAANDAG, 4 October 1852, GEENE VERANDE[RING]

PRIJZEN DER GRANEN, ZADEN, [...]

GRONINGEN, 1 *October*.

TARWE.	Zw. Zand 66 ℔ *f* 5,70	Bl. Voer 38
Oude 70 ℔ *f* 7,35	Veen 66 » » 5,55	» 40
Jar. Oml. 68 » » 6,50	» 68 » » 5,85	Zw. Voer 38
» 70 » » 7,00	N. GERST.	» 40
» 72 » » 7,50	Winter 54 ℔ *f* 4,35	O. » 42
» Old. 68 » » 6,30	» 56 » » 4,65	BOONE[N]
» » 70 » » 6,80	» 58 » » 4,95	Paardeb. *f* 5,25
N. » 72 » » 7,10	» » »	ZADEN, E[...]
ROGGE.	» » »	Gr.Gortp.m. *f*
O. Inl. 64 ℔ *f* 5,50	Knobbe 60 » » 4,70	Par. 100 N. ℔ *f*
» » 66 » » 5,90	» 62 » » 5,00	Old. Koolz. *f*
» » 68 » » 6,30	N. HAVER.	
N. » 68 » » 6,40	Dikke 38 ℔ *f* 2,35	Oml. dito *f* 9,2[...]
» » » »	» 40 » » 2,50	(*f*
N. BOEKWEIT.	» 42 » » 2,65	Oostfr.d. *f* 9,75
Gr. Zd. 64 ℔ *f* 5,60	» 44 » » 2,80	G.Mosterdz *f* 6[...]
» » 66 » » 5,90	» 46 » » 2,95	Raapol. p. v. *f* 3[...]
» » 68 » » 6,20	» 48 » » 3,10	Prijs der bo[...]
	» 50 » » 3,25	1e soort ½ ton *f*
	Bl. Voer 36 » » 2,25	2e » » *f*
		3e » » *f*

Tarwe tot vorige prijzen met weinig handel. — Rogge p[...]dend. — Boekweit door meerder aanvoer 20 cents lager [...]lijk te verkoopen. — Gerst door schaarschheid aan pelderij[en] 15 cents hooger verkocht. — Haver de beste soorten [...]dend. — Boonen in een doen. — Gort wel te plaatsen. — [...] met geringen handel.

AMSTERDAM, 3 *October*. Tarwe en Rogge aan cons. [...] 132 ℔ witb. Pools. *f* 320; 130 ℔ b. dito *f* 315; 131 ℔ r. Odes[sa ...] 130 ℔ Rostocker *f* 286. — Rogge: 123 ℔ p. Pruis. *f* 210 bi[...] 115, 117 ℔ o. gedroogde *f* 176, *f* 180; 118 ℔ n. Archang. *f* [...] Boekweit onveranderd met weinig omgang; 118, 123 ℔ n[...] *f* 205, *f* 220; 120 ℔ j. fijne Voorlands *f* 180.

Koolzaad dadelijk 1 p. vl., op levering ½ p. vl. lager, al[...]vember onveranderd; op 9 vat dadelijk 53 p. vl.; Oct. 5[...] Nov. 55 p. vl.; April 1853 57½ p. vl.; Sept. 58½ p. vl. — [...] in een doen; 114 ℔ Berdianski *f* 290. — Raapolie dadelijk [...] najaar in een doen; op het volgende jaar williger en tot 4[...] volgt: op 6/w. *f* 32; Vlieg. *f* 30,75 a *f* 31; Oct. *f* 30,[...] Nov. *f* 31,25 a 50; Dec. *f* 31,75 a *f* 32; Mei 1853 *f* 33,7[...] Sept. *f* 34,50 a 75. — Lijnolie flaauw; op 6/w. *f* 32; Vlieg. [...] Hennepolie op 6/w. *f* 39,50; Vlieg. *f* 38,50.

LONDEN, 29 *September*. De markt in Tarwe was he[den ...] op de prijzen van eergisteren. Gerst hield zich goed staande[...] Haver waren de prijzen onveranderd. Boonen en Erwten [...] variatie.

LONDEN, 1 *Oct.* De handel in Tarwe blijft vast op d[e ...] notering. Gerst goed prijshoudend. Haver iets meer gezoch[t ...]nen en Erwten wel zoo duur.

VEE- en PAARDENMARKTEN.

GRONINGEN, 4 October. Op de heden alhier gehoudene [...] markt was geen overgroot getal ter markt aangevoerd, welke [...]voer voornamelijk uit werkpaarden bestond; de prijzen van de[...]ren tamelijk en de handel dito. Beste soorten waren weinig ter [...]

BUREN, 27 *September*. De op heden alhier gehoude[...] beroemde najaarsmarkt, heeft de gunstige verwachting ver[...]troffen. — Zelden zag men een grooter getal paarden aanvo[...] alle bekende buitenlandsche kooplieden, waaronder ook Spa[...] waren tegenwoordig.

Men schat het aantal paarden, zoo aan de lijn als in de [...] op p. m. 2000. De handel in de beste soort, welke v[...] Fransche rekening werd opgekocht, was vooral levendig en [...] daarvoor hooge prijzen bedongen.

In de jonge paarden was de omzet mede belangrijk. Wij [...] de tegenwoordige markt als de beste sedert jaren besch[...] en ons over haren toenemenden bloei verheugen.

LONDEN, 1 *Oct.* De Veemarkt was zeer ruim voorzien [...] de kwal. was alles behalve gunstig; de puike soort ossenvle[esch ...]dong 3 sh. 6 p. a 3 sh. 8 p. per 8 pond.

PRIJSCOURANT DER EFFEKTE[N]

Amsterdam, 2 *October*.

NEDERL., Werk. Schuld 2½ pCt. 63¾, 64 1/16, 64; Dito 3 pCt. 76¾, 76⅞, 76 13/16; Dito Dito 4 pCt. 96⅞, 96 15/16. — BELGIE, bij *Rotschild* 2½ pCt. 52, 52 1/16. — F[RANK]RIJK, Obl. 3 pCt. 72⅞. — SPANJE, Onbep. St. 1 pCt. 23 13/16; Dito 3 pCt. 50; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. [...] Amort. Schuld 6⅛. — PORTUGAL, te Londen 5 pCt. 42½, 42⅛; Dito Dito 4 pCt. 38 13/16, 38 15/16, 38 13/16.

RUSLAND, Obl. *Hope* 1798 en 1816 5 pCt. 107¼; Dito Dito 1828 en 1829 5 pCt. 106½, 106⅝; Certific. bij [...] 1831 en 1833 5 pCt. 96⅝, 96⅞; Dito 4½ pCt. 103¼; Di[to ...] *Stieglits* en *Co.* 4 pCt. 91. — POLEN, Certific. 4 pCt. [...] Dito Aand. m. Loten 500 fl. 161. — OOSTENRIJK, [Me]t. 5 pCt. 78⅝, 78½; Dito 2½ pCt. 40; Dito Nieuwe 2½ [...] 20⅜, 40 13/16; Dito Nieuwe 5 pCt. 90 13/16, 90¼; Metall. 5 pCt. 90 1/16, ⅛; Weenerb. bij *Goll en Co.* 5 pCt. 86¼; [...] Amerik. Bank-Actiën 3¾; Louis. bij *Hope* 5 pCt. 100¼ [...] Nieuwe Mexik. 25 11/16; Peru 5 pCt. 101⅛; Gren. 2 pCt. [...] Dito Uitg. 11⅝, 11/16; Ecuador 4⅝; Venez. Uitg. 17, ⅛;

1851 2½ pCt. 40¼, ½, ¾; Thes. Amst. 105½.
Integralen zijn heden veelvuldige inkoopscommissiën uitgevoerd, waardoor de prijs zich circa ½ pCt. sedert gisteren verbeterd heeft. Ook 3 pCts. hebben zich in koers verbeterd. In 4 pCts. vertoonden zich onderscheidene verkoopers, hetgeen dezelve deed in de willigte der overige Holl. fondsen te deelen. — In vreemde effekten waren Oostenr. iets vaster. — Russische, Spaansche en Portug. nagenoeg onveranderd. — Mexik. een weinig hooger genamer. — Voor Fransche waren insgelijks hoogere prijzen te bedingen. — De Uitgest. Venezuela's worden voortaan met bijbetaling der opklimmende rente van 1 tot 5 pCt. verhandeld. Van af heden wordt 1 pCt. rente 's jaars bijbetaald.
Mexic. Onb. St. 24¼, ⅝.
Prijzen van het Geld: Beleening 2¼, Prolong. 2¼, Disconto 2 pCt.
Prijzen te 5 uur. Integr. 2½ pCt. 64; Spaansche 1 pCt. 23; Binnenl. 3 pCt. 45¾; Metall. 5 pCt. 78⅜ a ⅞.
AMSTERDAM, 3 October. EFFECTEN-SOCIETEIT, te 4½ uur. Integralen 64¼, ⅛, 64. 4 pCts. 96⅞. Spaansche 1 pCts. 23⅛, 1⅛. Binnenl. 3 pCts. 45¼. Belg. bij Rothschild 2½ pCts. 52½, ⅝. Russische Oblig. 3 pCts. 73½. Metalliek 5 pCt. 78¼, 7/16. Dito La Mexik. 25¼.
In de genoteerde koersen was de handel zeer beperkt.

ADVERTENTIEN.

Sollicitanten naar de vacante School te **SOLWERD** worden uitgenoodigd, zich, onder overlegging van de **vereischte Stukken**, franco, aan te melden bij den Heer BURGEMEESTER der Gemeente *Appingedam*, vóór of op den **15**den October aanstaande. Het **vergelijkend Examen** zal plaats hebben op ZATURDAG den **30**sten October, des morgens om 9 uur, op het Raadhuis te *Appingedam*.

*** Het BESTUUR van de AFDEELING GRONINGEN van het *NEDERLANDSCH BIJBELGENOOTSCHAP* maakt aan al de Leden van het Genootschap bekend, dat er op Donderdag den 21sten October aanstaande zal plaats hebben: 1) te 12 uur eene ALGEMEENE VERGADERING, in de BOVEN-CONSISTORIEKAMER der Groote Kerk alhier, waartoe alle Leden des Bijbelgenootschaps toegang hebben, en waarin berigt zal worden gegeven van den STAAT der AFDEELING en des GENOOTSCHAPS, van de UITGIFTE van BIJBELS, van den STAAT der KAS, van het VOORGEVALLENE in de ALGEMEENE VERGADERING, in Julij te *Amsterdam* gehouden, VERKIEZING van LEDEN in het BESTUUR der AFDEELING, enz.; 2) te 5 uur, in de GROOTE KERK, eene GODSDIENSTIGE BIJEENKOMST, waarbij Prof. W. MUURLING Voorganger zijn zal; wordende de Leden van het Genootschap vriendelijk uitgenoodigd, beide Vergaderingen met hunne tegenwoordigheid te vereeren. De laatste bijeenkomst is echter niet uitsluitend voor hen, die geene Leden des Genootschaps zijn, en zal tevens dienen om Giften voor hetzelve door de Diakenen in te zamelen.
Voorts verzoekt het Bestuur der Afdeeling de Besturen der Vereenigingen buiten de Stad gevestigd, dat zij hunne Verslagen uiterlijk Dingsdag den 19den dezer bij den Secretaris, Prof. L. G. PAREAU, inzenden, ten einde er het noodige gebruik van kunne gemaakt worden bij die Vergaderingen. Eindelijk wordt aan deze Bestuurders berigt, dat er na den afloop der Godsdienstoefening nog eene BIJEENKOMST van BESTUURDERS aller BIJBELVEREENIGINGEN zal plaats hebben.
GRONINGEN, October 1852. *Het Bestuur der Afdeeling Groningen van het Nederl. Bijbelgenootschap,*
Namens hetzelve:
L. G. PAREAU, *Secret.*

PICTURA.

GEWONE VERGADERING van het KUNSTLIEVEND GENOOTSCHAP *ter bevordering en aanmoediging der Teeken- en Schilderkunst*, onder den naam ***PICTURA***, op DINGSDAG den 5den October 1852, des avonds te 7 uur, ten Huize van de Weduwe BONTEKOE. — KUNSTBESCHOUWING.
Namens het Bestuur:
H. TIDDENS, *Secretaris.*

Natuurkundig Genootschap.

MORGEN, WOENSDAG den 6den October, te *zes* uur. OPENINGSREDE door Dr. C. U. J. HUBER. BIJDRAGE van Ds. A. T. REITSMA.
A. W. ALINGS, *Secretaris.*

*** GEWONE BESLOTENE VERGADERING van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ **Tot Nut van 't Algemeen**, op WOENSDAG den 6den October 1852, des avonds te **zes** uur, in het Nutshuis. — Verslag der Commissie over de Kweekschool voor Onderwijzers, Examen der Kweekelingen dier School, enz.
Namens het Bestuur:
R. J. SCHIERBEEK, *Secretaris.*

*** De COMMISSIE over de **HERHALINGSCHOLEN** van het DEPARTEMENT *GRONINGEN* der MAATSCHAPPIJ **Tot Nut van 't Algemeen**, berigt bij deze, dat de aangifte voor **JONGELIEDEN**, welke den ouderdom van 12 jaren bereikt hebben, en van het op hare scholen *gratis* gegeven Onderwijs wenschen gebruik te maken, dagelijks kan geschieden bij den Heer J. W. HOMAN, op de Vischmarkt.
Namens de Commissie voornoemd:
H. BAKKER, *Secretaris.*

Cirque Equestre

VAN

Ed. WOLLSCHLÄGER.

In het **groote ronde Gebouw** op de **GROOTE MARKT**

HEDEN, DINGSDAG den 5den October 1852, en verder ALLE AVONDEN gedurende de *Kermis*. **GYMNASTISCHE OEFENINGEN, VOLTIGES, in vrijheid en in de hoogere school** gedresseerde **PAARDEN**, en besloten worden met

EEN FEEST TE PEKING.

Aanvang te 7½ uur.

BAL,

WOENSDAG AVOND den 6den October, bij **KREMER**, in de Guldenstraat.

MUZIJK,

gedurende de **Kermis**, van **E. WOLLSCHLÄGER**, in de BENEDENZAAL van **B. TEN HAVE**, des avonds om 10½ uur, onder directie van den Heer J. C. MEIJER.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Ondertrouwd:
J. F. DE HAAN,
van *de Smilde*,
met
A. A. B. CALANIKUS.
WERL, 26 September 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:
C. P. DE GROOT,
beroepen *Predikant te Surhuisterveen*;
met
A. GONGGRIJP.
SNEEK, 30 September 1852.

*** Heden beviel zeer voorspoedig van een' ZOON A. E. M. SORMANI, geliefde Echtgenoot van
L. K. TIESSELINCK,
Kapt. bij het 3de Reg. Inf.
ZWOLLE, 30 September 1852.

*** Bevallen van eene DOCHTER S. E. FISLER, geliefde Echtgenoot van
Mr. **F. U. H. REIGER.**
GRONINGEN, 1 October 1852.

*** Heden is mij eene DOCHTER geboren.
BELLINGWOLDE, 1 October 1852.
J. H. LEOPOLD, R.ZOON.

*** Heden beviel van een' dooden ZOON mijne geliefde Echtgenoot B. CARDINAAL.
GRONINGEN, 2 October 1852.
D. CARDINAAL.

*** Bevallen van een MEISJE GEERTJE STERENBERGH, geliefde Echtgenoot van
H. B. HASE.
GRONINGEN, 2 October 1852.
Eenige kennisgeving.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON V. M. MORISET, geliefde Echtgenoot van
C. CARDINAAL.
GRONINGEN, 3 October 1852.

*** Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON J. A. L. VAN BERGEN, geliefde Echtgenoot van
Mr. **J. S. G. KONING.**
WEDDE, 2 October 1852.

*** Heden overleed, in den jeugdigen ouderdom van ruim 20 jaren, onze veelgeliefde en innig betreurde Zoon, HERMAN PIETER WICHERS.
LEEK, 26 September 1852.
Mr. **H. P. WICHERS.**
M. H. WICHERS—SCHÖNFELD.
Eenige kennisgeving.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 78 jaren, onze waarde Oom en Behuwd-Oom, de Heer R. MULDER, *Rentenier te Ulrum.*
Dienende deze tot algemeene kennis aan Vrienden en Bekenden.
ULRUM, 26 September 1852.
S. ABBRING.
Uit aller naam.

*** Heden overleed, tot onze groote droefheid, ons jongste Kind ARENDINA; slechts 22 dagen mogten wij ons in haar bezit verblijden.
GRONINGEN, 30 September 1852.
G. NIENHUIS, *Bleeker.*
A. NIENHUIS, geb. ATES.

*** Heden overleed, in den bloei zijns levens, in den ouderdom van ruim zesentwintig jaren, mijne geliefde Echtgenoot BERNARDUS PEKELAER, na eene echtvereeniging van slechts vijftien weken.
GRONINGEN, 30 September 1852.
T. VAN DER VEEN,
Weduwe B. PEKELAER.

*** Heden overleed, tot onze diepe droefheid, na eene langdurige sukkeling, onze geliefde oudste Dochter WIJKE, in den ouderdom van ruim 22 jaren.
KOLLUM, 30 September 1852.
A. A. BONNEMA.
B. K. BONNEMA—GORTER.
Vrienden en Bekenden gelieven deze *algemeene als bijzondere kennisgeving* aan te nemen.

*** Heden werd mij door den wijzen Albestuurder uit dit leven weggenomen mijne geliefde, onvergetelijke Echtgenoot G. HEIJN, in den ouderdom van ruim 49 jaren, waarvan ik 23 jaren in een gelukkig huwelijk met haar was verbonden. Met elf Kinderen werd ons huwelijk gezegend, waarvan twee haar in de eeuwigheid zijn voorgegaan; Man en Kinderen verliezen in haar eene teedere Gade en zorgdragende Moeder.
GRONINGEN, 1 October 1852.
D. UBBENS.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 48 jaren, mijn waarde Man PETRUS VAN DEN VELDE, in leven *Boekbinder*, in welke betrekking hij bijna twintig jaren is werkzaam geweest bij den Heer M. SMIT, Boekhandelaar alhier; mij nalatende een éénig Kind, dat met mij het gemis diep betreurt.
GRONINGEN, 1 October 1852.
HILLEGIEN SCHUIT,
Wed. P. v. D. VELDE.

*** Gisteren ontving ik het treurig berigt, dat mijne geliefde Echtgenoot, de Scheepskapitein GERRIT A. JONKHOFF, den 24sten September l.l., in den ouderdom van bijna 57 jaren, na eene huwelijksvereeniging van bijna 24 jaren, te *Marseille* is overleden. Een Zoon aldaar en een Dochtertje alhier, betreuren met mij dit smartelijk verlies, doch niet zonder den troost des eeuwigen levens.
GRONINGEN, 1 October 1852.
BATTRUDA VAN BRAAM,
Weduwe G. A. JONKHOFF.

*** Heden overleed, tot mijne innige droefheid, mijne geliefde oudste Dochter MARGARETHA, in den ouderdom van bijna 19 jaren.
GRONINGEN, 2 October 1852.
Wedw. **F. STRATINGH—SICMAN.**

*** Op den 30sten September 1852 overleed, in den ouderdom van 28 jaren, de WelEd. Gestr. Heer Mr. GIJSBERT REINDERS, in leven *Burgemeester en Secretaris van de Gemeente Noordbroek*; diep betreurd door zijne hem innig liefhebbende Ouders, Broeders en Zusters.
PATERSWOLDE, 4 October 1852.
R. C. REINDERS.
A. REINDERS—VAN BERGEN.
Eenige kennisgeving.

*** Den 30sten September overleed te *Middelburg* onze geliefde Behuwd-Zuster en Zuster, Mejufvrouw H. J. v. D. FEEN.
GRONINGEN, 4 October 1852.
F. Z. ERMERINS.
D. A. ERMERINS,
geb. **V. D. FEEN.**
Eenige kennisgeving.

VERKOOPING VAN BOEKEN, ENZ.

De Boekhandelaar N. C. VAN DER VEER zal, ten zijnen Huize, aan de Groote Markt, op MAANDAG den 11den October env. publiek verkoopen: Acht fraaije Verzamelingen meerendeels nagelaten **BOEKEN**, waarvan het **eerste gedeelte**, van no. 1 tot 280, is nagelaten door den WelEw. Zeer Gel. Heer K. O NIEWEG, in leven *Predikant te Marum en Noordwijk*, en het overige door onderscheidene Liefhebbers; waaronder voorname Werken; ook zal er als aangekomen eene groote partij **MILITAIRE WERKEN** worden verkocht. De CATALOGUS is voor 10 Cts. te bekomen; de nieuw aangekomen Heeren Studenten worden verzocht dezelve *gratis* te laten afhalen. Er worden dagelijks BOEKEN, ENZ. voor den *November-verkoop* aangenomen.

*** Bij **R. J. SCHIERBEEK**, te *Groningen*, is uitgegeven:

VOOR LEESGEZELSCHAPPEN.

G. P. R. JAMES, **het kasteel Ehrenstein**, naar het Engelsch door S. W. MOULIJN, 2 Dln., *f* 6.25.
BRENTHINA. Proza en Poëzij, versameld door C. VAN SCHAICK, 2 Dln. .... *f* 2.60.
C. van SCHAICK, **de Erfenis**, een Drentsch verhaal; en andere kleine romans en verhalen, 2 Dln. *f* 2.00.
HENRY, Sen. **Karel Vernon, een Trans-Atlantisch verhaal uit Jamaica**, 2 Dln. *f* 5.00.
Bloemen uit den Vreemde, overgeplant op Nederlandschen bodem, door E. A. v. G............ *f* 3.00.
Vergeet mij niet. Romantische verhalen, oorspronkelijk en vertaald, 2 Dln.................. *f* 1.60.
Almede (te zamen met **J. B. WOLTERS**)

VLAAMSCHE POEZIJ;

BLOEMLEZING UIT DE WERKEN DER ZUID-NEDERLANDSCHE DICHTERS VAN ONZEN TIJD, DOOR
J. J. A. GOEVERNEUR en W. HECKER,
gr. 12mo, à *f* 1,90.
Hetzelfde in blaauw Engelsch Linnen met Vergulde Stempels à *f* 2.50.

*** Door den Boekh. **J. H. SIDDRÉ**, te *Utrecht*, is uitgegeven:
Dr. A. NUMAN, Over het GEBRUIK van het WITTE RATTEKRUID en van het ZWAVELZUURIJZER, ter *genezing* en *voorbehoeding* der heerschende en besmettende LONGZIEKTE van het RUNDVEE. Prijs *f* 1,05.
Van *denzelfden Schrijver* verscheen dezer dagen in het licht:
Kan het VLEESCH van ZIEKE DIEREN, in elk geval, door den MENSCH, *zonder nadeel voor zijne gezondheid*, als VOEDSEL worden GENUTTIGD? Prijs *f* 0,45.
Voorts:
VAN HERTUM, Een WOORD over het AANWENDEN van ADERLATINGEN bij de BESMETTENDE LONGZIEKTE van het RUNDVEE, ENZ. Prijs *f* 0,40.
Dr. J. A. STOCKHARDT, ALGEMEENE LANDBOUW-SCHEIKUNDE. Naar het Hoogd. door *L. MULDER*. Afl. 1 tot 5, à *f* 0.40.
ALPHABETISCHE NAAMLIJST van NEDERLANDSCHE GESCHRIFTEN over LANDBOUW, VEETEELT, VEE-ARTSENIJKUNDE, HOUTTEELT en TUINBOUW. Prijs *f* 1,40.
DEPONTANUS, ONDERRIGTING voor den LANDEN TUINMAN, omtrent de GRAAN- en MOESTEELT, de WIJNGAARD, enz. enz. Prijs *f* 1,00.

*** **H. TEN BRINK**, Boekhandelaar te *Meppel*, heeft uitgegeven:

LEIDDRAAD

bij het Godsdienstig Onderwijs van Kinderen. Ten gebruike bij de Katechisatiën opgesteld door Dr. ***J. MEIJER***, Herv. Pred. te *Wolvega*. Kl. 8vo. *f* 0,20.

KORT BEGRIP

van hetgeen de Christen tot zaligheid te weten noodig heeft. Ten gebruike bij de Katechisatiën opgesteld door Dr. ***J. MEIJER***, Herv. Pred. te *Wolvega*, *Derde druk*, kl. 8vo, *f* 0,20.

*** Door **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, is op heden uitgegeven en verzonden:

HERMINE,

DOOR

ELISE.

Met een Voorwoord van **Dr. G. D. J. SCHOTEL. Twee Deelen.**

TWEEDE, GOEDKOOPE DRUK,

MET EEN NIEUW VIGNET IN STAAL.

Prijs in keurige **prachtbanden** *f* 4,90; **ingenaaid** *f* 3,90.

*** Bij **J. H. SIDDRÉ**, Boekh. te *Utrecht*, is uitgekomen:
BRODIE, Over de PLIGTEN en den LEVENSWANDEL van STUDENTEN in de MEDICIJNEN en JEUGDIGE GENEESHEEREN, *f* 0,50.

*** De Erven **C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA**, te *Groningen*, debiteren met goed succes de navolgende Werken:

Voor het Onderwijs of voor Eigen Studie:

I. Dr. *R. WESTERHOFF*, **de Kwelkwestie nader toegelicht.** Met eene Wadkaart. Prijs *f* 2,80.
Achter dit Werk bevinden zich zeer belangrijke Oudheidkundige Aanteekeningen betrekkelijk de Provincie Groningen.
II. Dr. *G. H. MEIJER*, **Leiddraad bij het verplegen en oppassen van Zieken**; *een Handboekje voor alle Huisgezinnen.* Prijs *f* 1,00.
III. **Daadzaken betrekkelijk de Graanwet**, en Aanteekeningen uit Statistiek en Geschiedenis, Graanbouw en Graanhandel betreffende. Prijs *f* 2,25.
IV. *E. ENGELBERTS*, **Beschrijving** van den **Landbouw** op de Hofstede **den Eng.** Prijs *f* 0,60.
V. *F. KOPPIUS*, **De Vereeniging der Protestanten in Nederland, en enkele stappen daartoe.** Een bescheiden woord tot al zijne Geloofsbroeders. Prijs *f* 0,50.
VI. **Tafel of Berekening der Huur of Rente van Eigendommen.** Prijs *f* 0,50.
VII. *J. HUIZINGA*, **Wetten** op de **Personele Belastingen, het Geslagt en Gemaal**, te zamen in één Deel. Prijs *f* 2,90.
VIII. ———— **Wetten op de Personele Belastingen.** Prijs *f* 2,30.
IX. ———— **Wet op het Geslagt.** Prijs *f* 0,30.
X. ———— **Wet op het Gemaal.** Prijs *f* 0,75.
XI. **Tafereelen** en **Verhalen** uit de **Natuur** en de **Geschiedenis.** Een Leesboek voor de Scholen, ter bevordering van *smaak en kennis*. Verzameld uit den HUISVRIEND voor 1843. Uitgegeven door het *Bestuur* van de *Gewestelijke Vereeniging* Groningen *van het Nederlandsch Onderwijzers-Genootschap.* Prijs *f* 0,30.

DEGENEN welke iets te VORDEREN hebben van — **GOEDEREN, GELDEN** of **PAPIEREN** in BEWARING hebben, of iets VERSCHULDIGD zijn aan wijlen den Heer **NICOLAAS NOORMAN**, in leven *Commies bij 's Rijksbelastingen* te *Groningen*, overleden den 13den September 1852, worden instantelijk verzocht, daarvan, *binnen* 8 *dagen* na HEDEN Opgave te doen ten Kantore van
Mr. J. W. QUINTUS,
Notaris in de Heerestraat, te *Groningen*.
GRONINGEN, 5 October 1852.

WAARSCHUWING,

om GEEN CREDIET te verleenen aan **JANTJE WILLEMS BEKEMA**, zich ophoudende op *Suddewier*, onder *Woltersum*, Vrouw van JACOBUS JANS OOSTERHUIS, wonende te *Garmerwolde*.

*** In den jare 1800 tweeënvijftig, den dertigsten September, ten verzoeke van Jonkheer Mr. MAURITS ADRIAAN DE SAVORNIN LOHMAN, Griffier bij de Arrondissements-Regtbank te *Groningen*, aldaar wonende, heb ik, **MARTINUS WOLTHERS**, Deurwaarder bij gemelde Regtbank, wonende te *Groningen*, krachtens bevelschrift van dezelfde Regtbank van den eenentwintigsten September 1800 tweeënvijftig, behoorlijk geregistreerd, — **GEDAGVAARD**:

Alle **BELANGHEBBENDEN** bij de **NALATENSCHAP** van wijlen Mejuffer **QUIRINA JACOBA VAN IDDEKINGE**, het laatst haar verblijf hebbende gehad te *Ezinge*, en aldaar overleden op den tweeden Julij 1800 tweeënvijftig, om op **VRIJDAG den tienden December 1800 tweeënvijftig**, des voormiddags te half tien uur, te verschijnen ter Rolle van meergemelde Regtbank, zitting houdende in haar gewoon Lokaal, in de Oude Boteringestraat te *Groningen*, ten einde:

Aangezien de Requirant verlangt om van de ADMINISTRATIE, door hem gehad en gevoerd als CURATOR van nu wijlen Mejuffer QUIRINA JACOBA VAN IDDEKINGE voornoemd, Dochter van wijlen den Heer Mr. PIETER GOVERT VAN IDDEKINGE, in leven Lid van de Tweede Kamer der Staten Generaal, en wijlen Vrouwe ENGELINA BERGHUIS, REKENING en VERANTWOORDING te doen aan de belanghebbenden, en deze hem slechts ten deele bekend zijn, —

Dien ten gevolge bij Vonnis van meergemelde Regtbank te hooren benoemen eenen REGTER-COMMISSARIS, ten wiens overstaan die REKENING door den Requirant zal geschieden, en verder tot het OPNEMEN, DEBATTEREN en SLUITEN dier REKENING te procederen naar het voorschrift der Wet, en eindelijk UITSPRAAK te hooren doen omtrent de kosten; — met aankondiging, dat de REKENING met de bescheiden ter Griffie van voornoemde Regtbank is nedergelegd ter inzage der belanghebbenden, en dat Mr. L. B. LOHMAN, Procureur bij dezelfde Regtbank, als zoodanig de zaak voor den Eischer zal waarnemen.

Afschrift van dit Exploit, hetwelk eenmaal zal worden geplaatst in de *Groninger Courant* en in het *Amsterdamsch Handelsblad*, is door mij aangeplakt aan de Vergaderplaats van meergenoemde Regtbank.

Exploit........	*f* 0,75.	De kosten van dit exploit, buiten en behalve de kosten der plaatsing in de Couranten, zijn drie Gulden vierentachtig en een halve Cent.
Schrijfloon......	- 0,70.	
Id. voor de Cour.	- 0,20.	
Repert.........	- 0,10.	
Registratie......	- 1,10⁵.	
Zegels..........	- 0,69.	
Aanplakking....	- 0,30.	
	f 3,84⁵.	

M. WOLTHERS,
Deurw.

De OVERSTE SCHEPPER en SCHEPPEREN van het *GENERALE ZIJLVEST* der *DRIE DELFZIJLEN* brengen bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat door derzelver GECOMMITTEERDEN, de **SCHOUWING** zal worden gedaan over het **KANAAL** van **GRONINGEN** tot **APPINGEDAM**, en van daar verder tot aan **DELFZIJL**, op **Donderdag den 21sten October 1852**, te beginnen van **Groningen** des morgens te **zes uur**.

Al hetgeen van de zijde van het Trekpad of van de Landzijde het gebruik der Afstrooming hinderlijk, of tot Demping door Inslijking, Vuilnis, Steen als anders, schadelijk mag zijn, maakt een der **voornaamste voorwerpen** uit van deze Schouwing.

De Overste Schepper en Schepperen voornoemd:
J. D. TRESLING.
Uit last van dezelve:
R. P. CLEVERINGA, J.z.,
Secretaris.

RIJN- EN IJSSEL-STOOMBOOTMAATSCHAPPIJ.

Dienstregeling beginnende op den 4den October 1852.

Van *GRONINGEN* over *ASSEN*, *MEPPEL*, *ZWOLLE* en *KAMPEN*, naar *AMSTERDAM* **DAGELIJKS**, behalve ZATURDAGS, 's nachts om 11 uur. Van *VEENDAM* langs dezelfde route op *AMSTERDAM* 's nachts om 9½ uur.

Van *AMSTERDAM* over *KAMPEN*, *ZWOLLE*, *MEPPEL* en *ASSEN* op *VEENDAM* en *GRONINGEN*, **DAGELIJKS**, behalve ZONDAGS, 's morgens om 8 uur.

Des Woensdags en Zaturdags

vaart eene STOOMBOOT van ***Rotterdam***, om **PASSAGIERS** over te brengen, welke in 30 à 36 uren te ***Liverpool*** aankomen, van waar alle 5 dagen eene PAKKETBOOT naar ***New-York*** vertrekt.

Nadere informatiën op *franko* aanvraag bij
J. A. DE BOER.

ZOLTKAMP, 2 October 1852.

Naar aanleiding van de bekendmaking van H.H. GEDEPUTEERDE STATEN in de *Provinciale Groninger Courant* van den 28sten September j.l., wordt gevraagd eene opgave der **KOSTEN** voor het **leveren**, in de **nabijheid der Punterbrug** over het **Hoornsche diep**, van eene hoeveelheid van **800 Kub. Ellen SLIJK** uit het **afgesneden Vak** van het **Reitdiep**, nabij **Dorkwerd**; opgave per Kub. El. schriftelijk en franko vóór den 10den October aanstaande, bij den Heer VAN DER LEE, te *Groningen*.

De HOOFDADMINISTRATIE van het 8ste Regement INFANTERIE gedenkt, op DINGSDAG den 12den October 1852, des voormiddags te tien uur, aan het MAGAZIJN bij het Nieuwe Kerkhof, tegen kontant geld, publiek te verkoopen: eene partij **buiten dienst gestelde BEDLAKENS, DEKENS, OUDE KLEEDING-**, en **EQUIPEMENTSTUKKEN**, ENZ.

Namens de Hoofdadministratie voornoemd,
De Kapitein-Kwartiermeester:
KREIJGER.

Donderdag den 7den October

1852, des voormiddags te 10 uur en verv., zal, vóór en in de Behuizing, Noordzijde aan de Spilsluizen alhier, door den Heer Kapitein LILLY bewoond, **wegens vertrek naar elders**, publiek worden verkocht: een aanzienlijke **INBOEDEL**, bestaande o. a. in moderne MAHONIEHOUTEN MEUBELS met MARMER, STOELEN, CANAPÉS, enz., Eenige en goed geconserveerde CONCERT-VLEUGEL, uit de fabriek van E. PIPER, KOOK- en andere fraaije KAGCHELS, groote SPIEGELS, PENDULE, LAMPEN, LEDEKANTEN, MATRASSEN, BEDDEGOED, OUD en NIEUW PORSELEIN, KRISTAL, ENZ.; voorts eene partij HEESTERS en hetgeen meer te bezien zal zijn des Woensdags bevorens, van 10—12 en van 2—5 uur.

Mr. W. LAMAN TRIP, *Notaris.*

Na bekomene Regtsautorisatie, zal binnen kort publiek worden verkocht: Eene **BEHUIZING**, zijnde eene ***BROODBAKKERIJ***, staande in de Kleine Rozenstraat, te *Groningen*, get. M no. 68, benevens TWEE WOONKAMERS, daarnaast, get. M. 69 en 70.

Mr. E. VAN EERDE,
Notaris.

*** Ten overstaan van den Notaris Mr. **J. J. CREMERS**, zullen, op DINGSDAG den 12den October 1852, des avonds te 7 uur, ten Huize van den Kastelein EGGENS, voor de Steentilpoort, in het openbaar worden verkocht:

I. Eene BEHUIZING, get. IJ no 52, met WOONKAMERS, STAL, OPEN GROND en MESTPLAATS, eigen grond, buiten de Oosterpoort, aan de Griffe, beoorende aan de Erven en Wed. T. T. PRUIS.

II. Een OVERDEKT TJALKSCHIP, *DE VROUW WOBBEGIEN*, met TOEBEHOOREN, liggende aldaar in de Griffe.

Te aanvaarden perc. 2 dadelijk; perc. 1, de Behuizing, den 1sten November; den Grond, den Stal en de Mestplaats zoodra dezelve ledig zijn.

Te bezien den dag van en vóór den Verkoop, van 10—12 en van 2—4 uur 's namiddags.

Mr. J. J. CREMERS.

Donderdag den 14den October

1852, des voormiddags te 10 uur, zullen, ten Huize van wijlen T. T. PRUIS, buiten de Oosterpoort, worden verkocht: verschillende **ROERENDE GOEDEREN**, als: KOEIJEN, PAARDEN, WAGENS, MESTVAALT, HUISRAAD, ENZ.

Te bezien den dag bevorens, van 10—12 en van 2—4 uur 's namiddags.

Mr. J. J. CREMERS.

Woensdag den 13den October

1852, des voormiddags te 10 uur, zullen, voor de Behuizing laatst bewoond geweest door nu wijlen den Heer Mr. S. GOCKINGA, in de Haddingestraat te *Groningen*, publiek worden verkocht: Onderscheidene **MEUBILAIRE en ANDERE HUISHOUDELIJKE GOEDEREN**, waaronder MAHONIEHOUTEN COMMODE met MARMEREN BLAD, MAHONIEHOUTEN en andere TAFELS, zes octaafs **PIANO-FORTE**, EIKENHOUTEN KABINET, LEDEKANT, STOELEN, BUREAU, LINNENPERS, BOEKENKASTEN, **MANGEL**, PENDULE, SPIEGELS, PORSELEIN, AARDEWERK, **KOOKKAGCHEL** en andere KAGCHELS, BEDDEGOED, ENZ.

Te bezien Dingsdag bevorens, des namiddags van 2—5 uur.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.,
Notaris.

WOENSDAG DEN 20STEN OCTOBER 1852 EN VERV.,

des voormiddags te 10 uur, zullen, voor de Woning in de Heerestraat, op den hoek van den Carolieweg te *Groningen*, door den Heer Kapitein KLAPP bewoond, **wegens vertrek naar elders**, publiek worden verkocht: Onderscheidene **MEUBILAIRE en HUISHOUDELIJKE GOEDEREN**, waaronder MAHONIEHOUTEN BUFFET, DITO CHIFFONIÈRE, TAFELS, STOELEN, waaronder moderne FAUTEUIL, SPIEGELS, LEDEKANTEN, fijn GLAS en PORSELEIN, LAMPEN, KOOKKAGCHELS en andere KAGCHELS, GORDIJNEN, TAPIJTEN, BLIK- en KOPERGOED, BEDDEGOED, ENZ.

Te bezien Dingsdag te voren, des namiddags van 2—4 uur.

Mr. J. H. GEERTSEMA, C.z.,
Notaris.

DE GEANNONCEERDE HOUTVEILING

te **Zuidbroek**, op ZATURDAG den 2den October, heeft door het slechte weder **geen voortgang gehad**, maar zal nu gehouden worden op **DONDERDAG den 7den October.**

Spaarlampen.

De ondergeteekende berigt, dat zij in **grooten voorraad** heeft ontvangen, als vroeger: de beste kwaliteit **SPAARLAMPEN** in zeer verschillende soorten, STUDEER- en TAFELLAMPEN, fraaije PENDULES, BLOEMVAZEN en PORSELEINEN ORNEMENTEN, alle soorten van VERLAKTE en MAHONIEHOUTEN GOEDEREN, SIGAARKOKERS, PORTEMONNAIES en PIJPEN. mooije THEESERVIEZEN. LAMPBALONS en beste **PATENT-WASKAARSEN**, ENZ. Beveelt zich minzaam aan.

PS. FLACONS, KORALEN en KORALEN BEURZEN voor **Goudsmeden.**

Wedw. LA GRO,
Oostzijde in het midden der Heerestraat.

MODERATEURLAMPEN

zijn in **ruimen voorraad**, tot *zeer billijke prijzen*, bij

J. L. LAGRO, JUNIOR, Heerestraat.

LAKENWINKEL EN KLEEDERMAKERIJ.

G. G. BAKKER, tusschen de ***Beide Markten*** te ***Groningen***,

geeft berigt aan zijne geëerde Begunstigers, dat bij heeft ontvangen: eene groote sortering **BROEKSTOF, LAKENS, DRAP DE RUSSIE** tot *Winterjassen*, **PALETOTSTOF, DUFFELS, ENZ.** Verkoopt tot zeer lage prijzen.

PATENT-WASKAARSEN,

die, zoo als bekend is, niet behoeven **gesnoten** te worden, een **helder licht** verspreiden en niet **walmen**, zijn **in soorten**, zoowel voor LUSTRES, GANGLANTAARNS, RIJTUIGEN als KANDELAARS, tot **veel verminderde prijzen** te bekomen bij N. WIJSBOLT, Smeerkaarsenmaker te *Groningen*.

De ondergeteekenden maken bij aan hunne geëerde Begunstigers be dat zij op heden **den prijs** **ZEEP *f* 2 — 00 per ton** **VERHOOGD.** — Strekkende deze tevens tot een algemeene kennisgeving.

GRONINGEN, 5 Oct. 1852.

J. CARDINAAL.
J. U ZUIDERVEEN.
R. STRATINGH & TEN C
W. J. ROELFSEMA & Z
W. T. MULDER.

ONTVANGEN

FRANKFORTER HUISJAP NEN, benevens **CAOUTCHOUC**- of **terdigte JASSEN.**

J. GEUBELS,
Kleermaker, in de Gelkingestr

De ondergeteekende berigt door deze, hij met zijne **WAFELKRAAM** is gepl tegenover den Heer Apotheker VAN WER KERKEN; — beveelt zich minzaam aan looft steeds eene fatsoenlijke bediening. Bakt WAFE van **45** en **60 cent** per Dozijn.

ANTONIE DE VRIES,
van *Groningen.*

Wordt verzocht, vooral op *den naam te letten.*

H. F. DE GRIJS,

van **Groningen**, maakt aan zijne geëerde Begunsti bekend, dat hij gedurende deze KERMIS met zijne **WAFELKRAAM** geplaatst is achter de der A-kerk, genover de Lammebuiningestraat, en zich minzaam aanbevelen tot het l e v e r e n van **WAFELE** belooft eene soliede en goede bediening en verzoekt delijk gunst en rekommandatie.

UIT DE HAND TE KOO

plus minus **DUIZEND KORENZAKKEN.** T vragen bij H. G. KRAMER, aan Der A.

DRAINS OF DROOGPIJPEN.

De ondergeteekende, Fabrikant, berigt bij deze het bouwende Publiek, dat bij hem eene partij **DRA of DROOGPIJPEN** van **verschillende wij** in voorraad zijn; welke, op aanvrage, tegen billijke zen op 3 maanden worden geleverd, waarbij **gra** eene **Handleiding** voor de **Bewerking.**

ACHLUM, bij *Harlingen*, 24 September 1852.

DRAISMA DE VRIES.

DOOR TOEVAL

TEGEN DEN 1STEN NOVEMBER E.K. TE HUU

eene **HEEREN BEHUIZING**, staande een' vrolijken stand, in eene der Hoofdstraten Stad, voorzien van verscheidene BEHANGE KAMERS en verdere COMMODITEITEN. bevragen aan het BUREAU dezer COURANT.

TE HUUR,

tegen November: eene roijale, nieuw afgetimm **BOVENBEHUIZING.** Te bevragen bij G. RINSMA, Apotheker en Droogist op den van de Ossenmarkt en Nieuwe Boteringestraat.

K. WILLER'S KRUIDEN-OLIE

heeft een' bijzonder weldadigen invloed op het Haar de Huid, die zij beide lenig houdt en voor uitdro bewaart. Zij is een extract van zekere Alpenkruiden, het Haar nieuw doen groeijen, den groei steeds ga houden en het krachtig, glanzend en golvend ma Niet alleen voor diegenen, die geen Haar meer heb maar ook voor hen, die vreezen het te zullen verli (gemeenlijk begint het dan eerst rossig en stroef te w den) kan deze Kruiden-Olie met vrucht aangewend wo en het bekleedt zekerlijk de eerste plaats onder al de maden en Haar-Olien, die bekend zijn.

Kleine Brochures, die eene nadere beschrijving, verzameling van Attesten en en eene gebruiks-aanwij bevatten, worden gratis afgegeven in het Verkoophui de bekende Dépôts.

Om de echte van de verschillende nagemaakte soo te beter te onderscheiden, heeft de heer K. WILL eene waarschuwing op een Rosebandje om zijne Flesc geplakt.

Te *Amsterdam* in het VERKOOPHUIS; te *Assen* H. P. A. VAN GORCUM; te *Delfzijl* bij A. W. C. KE ZER; te *Groningen* bij C. RIKKERS, en G. COP GA, te *Meppel* bij de Wedw. BRANDERHORST; te *V dam* bij S. SAVENYE; te *Winschoten* bij G. WASMA en in de overige steden des Rijks.

Bij een fatsoenlijk Gezin, 3 uren buiten Stad *Groningen*, wordt tegen den 1sten vember verlangd: eene **JUFVROUW** de Protestantsche Godsdienst, van goede tuigschriften voorzien, **Grondig Onderwijs** en **voeding** kunnende geven aan **drie Meisjes**, w van het oudste 12 jaren is. Adres, franko, aan het KA TOOR van de GRONINGER COURANT, onder letter

---

Iemand als **TWEEDE KNEC** op een' ***OLIEMOLEN*** dade Werk verlangende, vervoege zich in soon bij J. H. VAN DER LINDE, *Nieuw-Buinen.*

SCHRIJNWERKERS.

Twee a drie **SCHRIJNWERKE KNECHTEN**, hun Werk goed verstaande, nen **vast Werk** bekomen bij

R. OOSTERGETEL,
Mr. *Schrijnwerker* te *Assen.*

WEERKUNDIGE WAARNEMINGEN,

gedaan te *Groningen*; medegedeeld van wege het Genootschap: *Ter bevordering der Natuurkundige Wetenschappen*

SEPTEMBER en OCTOBER 1852.

DAGEN	BAROMETER op 0°.			THERMOMETER			VOCHTIGHEIDS TOESTAND.			WINDSTREEK.			LUCHTGESTELDHEID.		
	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 u.	2 u.	8 u.	8 u.	2 u.	8 u.	8 uur.	2 uur.	8 uur.	8 uur.	2 uur.	8 uur.
26	758,72	758,10	758,99	11,3	18,1	10,5	91	0,89	0,94	O.t.Z.	O.t.Z.	O.t.Z.	betrokken	betrokken	helder
27	759,43	758,84	757,95	11,4	15,7	11,4	0,92	0,88	0,95	»	»	O.	»	»	»
28	752,05	747,23	745,92	10,8	16,5	14,1	0,89	0,79	0,95	O.	»	Z.Z.O.	»	»	regen
29	746,24	747,17	747,16	12,8	16,2	13,0	0,84	0,69	0,83	Z.t.W.	Z.t.W.	Z.t.W.	»	bewolkt	betrokken
30	746,65	747,17	749,68	11,6	13,0	10,9	0,85	0,83	max.	Z.Z.W.	Z.W.	Z.W.	»	betrokken	regen
1	750,11	748,63	750,99	9,6	9,8	9,4	0,92	0,94	0,85	Z.t.W.	W.t.N.	Z.t.W.	regen	bewolkt	betrokken
2	742,88	737,53	746,80	9,6	10,0	8,2	0,97	0,97	0,87	Z.Z.O.	W.N.W.	Z.W.	»	regen	helder

Gem. over de maand September: 758,42 — 14,3 — 0,82 — regen 87,9 streepen

---

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJVOEGSEL

tot de Groninger Courant van den 5den October 1852, *no.* 80.

(*Vervolg der Nieuwstijdingen.*)

FRANKRIJK.

PARIJS, 30 September.

De nadere berigten omtrent het te Marseille ontdekte komplot leveren ons ook heden weinig nieuws.

Men verzekert, dat de Prins-Voorzitter, tijdens zijn verblijf aldaar, verlangd heeft het helsche werktuig te zien; — dat aan zijne begeerte is voldaan, en dat de Prins, die, zoo als men weet, van zeer nabij bekend is met alles wat in betrekking staat tot het vak der artillerie, zijne verwondering aan den dag heeft gelegd over de geringe bedrevenheid der personen, die belast zijn geweest met het zamenstellen van hetzelve. Het zou nader zijn gebleken, dat de kleinere loopen geenszins allen geweerloopen zijn, maar dat men daaronder vele buizen heeft gevonden, die vervaardigd zijn uit touwwerk en bordpapier en met harst bestreken.

De eerste aanlegger van het helsch werktuig is een werktuigmaker, genaamd *Crammer*, die men zegt uit den Elzas afkomstig te zijn. Over andere daders laten de dagbladen zich nog niet uit; men noemt echter onder hen een' apotheker te Marseille.

Het gerucht wil, dat het komplot ook vertakkingen te Londen had, en wel onder eenige uitgewekenen. Tot dusver echter schijnt men de voornaamste misdadigers in dit helsche plan nog niet magtig geworden te zijn.

Te St. Etienne zijn twee handwerkslieden, *Gaillard* en *Loriot*, gevat, verdacht van medepligtigheid aan het komplot van Marseille.

De *Constitutionnel* berigt dat het hof van appèl te Aix zich met de instruktie der zaak van het komplot ernstig bezig houdt.

Intusschen zet de President zijn' schitterenden togt voort. De laatste depêches, welke overigens alle naar elkander gelijken, — *ontzaggelijke toevloed, onbeschrijfelijke geestdrift, algemeen geroep van leve de Keizer!* — zijn gedagteekend van Toulon, alwaar *Lodewijk Napoleon* den 27sten, des namiddags te 4 uur is aangekomen. Tot de episoden, welke de reis heeft opgeleverd, behoort het leggen van den eersten steen voor de beurs van Marseille, bij welke gelegenheid de President eene toespraak heeft gehouden. Den tekst van zijne woorden kennen wij nog niet, maar volgens de telegraphische depêche heeft de President eene toespeling gemaakt op de woorden des Keizers, dat de Middellandsche zee een Fransch meer moest zijn.

Toen de Prins de stad naderde, werden er uit 1000 vuurmonden saluutschoten gelost, en overal weergalmde de kreet: *Leve de Keizer!*

Bij het leggen van den eersten steen voor de hoofdkerk te Marseille heeft *Lodewijk Napoleon*, in tegenwoordigheid van een aantal autoriteiten en o. a. van den Pauselijken gezant, mgr. *de San Marzano*, eene redevoering uitgesproken, die hij in schrift bij zich had en die hij, na de voorlezing, weder in zijne portefeuille stak. Haar inhoud is dus niet bekend, alhoewel zij zeer belangrijk was en eene bepaalde geloofsbelijdenis inhield. *Lodewijk Napoleon* heeft daarbij o. a. bepaaldelijk verklaard, dat zijne regering de godsdienst alleen beschermen en ondersteunen zal, om haar zelve, en nimmer als een staatkundig werktuig. Deze verklaring heeft, vooral onder de aanwezige hooge geestelijkheid, sensatie gemaakt.

De Prins President heeft den 28sten Toulon reeds verlaten, en is weder per stoomboot naar Marseille teruggekeerd, vanwaar hij zijne reis per spoor naar Aix, Nimes en Montpellier voortzette.

Volgens de laatste tijdingen omtrent de reis van den Prins President was hij sedert den 29sten te Nimes. Sedert het bekende incident te Marseille is er verder niets merkwaardigs voorgevallen. — Immers wordt niet het minste gewigt gehecht aan een geweerschot uit de rij der troepen te Toulon, terwijl de President de revue passeerde. Eene kardoes die bij toeval vergeten was en eene verkeerde beweging van een soldaat hebben dit incident te weeg gebragt dat overigens geene verdere gevolgen gehad heeft.

Eene deputatie, aan wier hoofd de luitenant-generaal *Pélissier*, kommandant der provincie Oran, zich bevond, is door den gouverneur dier kolonie van Algerie naar Marseille gezonden, om den Prins te complimenteren, en zelfs, zegt men, om hem uit te noodigen tot het bezoeken van Algiers. Het vertrek van den President naar Nimes toont genoegzaam dat hij heeft gemeend vooralsnog geen gevolg te moeten geven aan die uitnoodiging.

[In een Brusselsch blad komt het volgende voor over des Presidents reis: „Er is grootelijks spraak, dat de President, die nu te Toulon is aangekomen, van daar regt naar Parijs zal terugkeeren. Het schijnt dat men nog nieuwe komplotten heeft ontdekt, en voor verdere aanslagen vreest. Men weet dat de leden van een geheim genootschap te Rouanne, zich over heel den weg van den President hebben verspreid en maar de gelegenheid afwachten om hem te vermoorden."]

— Met betrekking tot de herstelling van het keizerrijk is thans een merkwaardig stuk in omloop gebragt; het is namelijk de tekst van een senaatsbesluit, hetwelk den 24sten September 1806 goedgekeurd, maar niet in de *Moniteur* afgekondigd werd; de strekking van dit besluit is dat, wanneer er geene mannelijke afstammelingen bestaan van den keizer *Napoleon* of van zijne beide broeders *Jozef* en *Louis*, de erfelijkheid van de keizerskroon overgaat op prins *Jérôme* of zijne zonen, in de orde van eerstgeboorte. Dit stuk is thans in omloop gebragt, zonder dat men weet door wien zulks geschied is, of welk doel men er mede bereiken wil. Het senaatsbesluit is geteekend door *Cambacérès*, president; *Depère* en *Canclaux*, secretarissen, en *Laplace*, kanselier.

— Hoewel *Lodewijk Napoleon* eerst op de helft van zijne reis is gevorderd en over zestien dagen in deze hoofdstad eerst zal terugkeeren, spreekt men nu reeds veel van de plegtige ontvangst, welke hem bij zijne terugkomst alhier te beurt zal vallen. Er is sprake van de bijeenroeping der groote staatsligchamen, der geestelijkheid en der magistratuur, welke den President bij het spoorwegstation in groot costuum, onder het gebulder van het geschut en het gelui der klokken, enz., enz. zouden gaan ontvangen. Eertijds werd zoodanige hulde alleen aan overwinnaars, aan het hoofd van den staat, dat van eene schitterende zegepraal terugkeerde, bewezen; thans, nu de behoeften, de geestdrift der bevolking veranderd zijn, nu de zucht naar vrede de liefde voor den krijg vervangen heeft, zal men *Lodewijk Napoleon* alhier, bij den terugkeer van zijn uitstapje naar het zuiden van Frankrijk, welligt nog met meer plegtigheid ontvangen, dan het geval zou zijn, indien ook hij van een nieuwen veldtogt uit Egypte of Italië terugkeerde.

Steeds is de aanstaande invoering van den keizerlijken regeringsvorm het onderwerp aller gesprekken, en men wil hier weten, dat reeds een zadelmaker last heeft bekomen, om al de paardentuigen van het huis des Voorzitters met het Keizerlijke naamcijfer te voorzien, 't welk eene uitgaaf van niet minder dan 25,000 fr. zou vorderen. De heer *Baroche* wordt gedoodverwd als de aanstaande groot-kanselier des rijks, en men houdt het voor zeer mogelijk, dat die staatsman het Elysée-national zal betrekken, ingeval de Souverein zijnen intrek neemt in het paleis der Tuilerien.

Vele bedaarde staatslieden hier ter stede houden het inmiddels voor zeer noodzakelijk, dat het Keizerrijk niet worde ingevoerd, dan nadat de zaak rijpelijk zal zijn overwogen geworden en nadat allen, die het wel meenen met de welvaart van Frankrijk, zich zooveel mogelijk zullen hebben verstaan omtrent de menigvuldige bezwaren, die men zal moeten overwinnen, en de ingewikkelde vraagstukken, die zullen dienen te worden opgelost. Onder die vraagstukken bekleedt eene eerste plaats de naam, welke aan den nieuwen Keizer zou moeten worden gegeven. Zal hij dien van *Napoleon III* dragen, dan vloeit daaruit voort, dat de dynastie van Prins *L. Napoleon* die van het jaar 1804 zal zijn, en het Keizerrijk als eene voortzetting moet worden aangemerkt van dat, 't welk destijds is ingevoerd.

Neemt de Prins daarentegen den naam aan van *Napoleon I*, dan verkondigt hij daardoor aan de wereld, dat hij een nieuwe souvereine Vorst is, die niets gemeens heeft met familie aanspraken of verbindtenissen, welke onder den vroegeren keizerlijken regeringsvorm mogten zijn aangegaan. Men gevoelt ligtelijk, dat bij de spanning, welke nog altijd tusschen de leden van het geslacht *Bonaparte* wordt waargenomen, deze laatste vraag aanleiding kan geven tot menigvuldige moeijelijkheden.

De bewindslieden denken geenszins eenstemmig over de oplossing van deze en dergelijke bezwaren. De heer *Fould*, die voor 't overige zeer keizers-gezind is, heeft, zooals men zich zal herinneren, in den algemeenen raad, waarvan hij voorzitter was, het beginsel voorgestaan van een *nieuw* Keizerrijk. Hij wordt in dit opzigt door onderscheidene zijner ambtgenooten krachtig ondersteund.

Men houdt het voor met waarschijnlijk, dat de tegenwoordige zoogenaamde republikeinsche Constitutie in stand zal worden gehouden onder den keizerlijken regeringsvorm. Vervalt die Constitutie, dan zal over eene andere staatsregeling moeten worden beraadslaagd, en tegelijk over het Senaats besluit, waarbij het keizerlijke gezag aan Prins *Lodewijk Napoleon* wordt opgedragen.

— In de meeste steden is een *Te Deum* gezongen, wegens de ontdekking van het komplot. Te Toulouse heeft men, toen de prefekt de hoofdkerk verliet, eenparig den kreet van *Leve de Keizer!* aangeheven.

— In den *Moniteur* leest men het volgende: „De graaf van *St. Marsan*, aartsbisschop in partibus, gewezen pauselijk nuntius aan onderscheidene hoven, is door den Paus belast met het overbrengen van eenen brief, welken hij aan den Prins-President, bij diens aankomst te Marseille of te Toulon, zal overhandigen. Hem is insgelijks opgedragen, aan den Prins de erkentelijkheid en verknochtheid van den Paus te betuigen."

— In den *Moniteur* van den 29sten September zijn de nieuwe verordeningen afgekondigd tot vaststelling van den loop en de onderwerpen der lessen aan de staatskweekschool tot opleiding van onderwijzers voor de middelbare en hoogescholen. De studie der wijsbegeerte is daarbij niet zoo zeer als door sommigen gevreesd was, ingekrompen. Men merkt op, dat volgens deze verordeningen het onderrigt in de historie der wijsbegeerte bij de vrijgeesten der achttiende eeuw, en dat in de politieke geschiedenis bij het jaar 1815 blijft staan.

— In eene gemeente van Ille en Vilaine, te Nerbignan, is *niet een kiezer* opgekomen om te stemmen voor de gemeenteverkiezing! Dit is wel een eenig voorval in de jaarboeken der verkiezingen.

— Te Parijs zijn reeds verscheidene Iersche prelaten aangekomen en er worden nog meer verwacht. Deze komst staat in betrekking tot schikkingen betreffende de Iersche kollegiën. Deze instelling staat zijdelings onder toezigt van Frankrijk, ten aanzien van de keuze van den superior en de professoren, alsmede van de inwendige tucht.

— De abt *Cochet*, een bekend oudheidkundige, heeft te Fecamp eene Gallisch-Romeinsche begraafplaats ontdekt.

— Onder de stembriefjes bij de jongste verkiezingen te Parijs was er een, waarop de volgende woorden geschreven stonden: „Indien *Lodewijk Napoleon* zich tot Keizer laat benoemen, zal ik hem om het leven brengen, ik heb het gezworen."

— Te Tunis is den 13den Sept. een fort, op ¼ uur afstand van de stad gelegen, in de lucht gesprongen; verscheidene huizen en eene moskee zijn van den schok ingestort en alle glazen in het serail verbrijzeld. Een oogenblik heeft men gemeend dat de Bey verongelukt was. Het getal slagtoffers is zeer groot.

Van den 1sten October. Volgens de jongste officiele depeches was de President te Montpellier aangekomen. De taal dier depêches blijft steeds denzelfden geest ademen, doch zij melden overigens niets bijzonders.

— Aan de drukpers is een nieuwe slag toegebragt; de gérant en een der redacteurs van de *Siècle* zijn door het correctionele hof van de Seine ieder veroordeeld tot eene gevangenisstraf van een jaar en 1000 frs. boete, wegens het mededeelen van eene valsche tijding en het verwekken van haat en minachting jegens de regering, ofschoon de beschuldigden ter goeder trouw blijken gehandeld te hebben. De strengheid van dit vonnis heeft een pijnlijken indruk gemaakt. Men vraagt zich af, of de pers dan wezentlijk in Frankrijk al het onheil heeft te weeg gebragt, waarvan men haar beschuldigt? Velen beantwoorden dit ontkennend.

BELGIE.

BRUSSEL, 1 October.

Bij de heropening der zitting van de Kamer, eergisteren morgen, heeft de minister van binnenl. zaken voorlezing gedaan van een Kon. besluit van dien dag, waarbij de Wetgevende Kamers tot den 26sten Oct. aanstaande zijn verdaagd.

Inmiddels hebben heden te elf uur de leden der liberale partij eene vergadering gehouden ten huize van den heer *Thiéfrij*. Er is besloten, dat men den heer *Delfosse*, tot dusverre ondervoorzitter, zou stellen tot kandidaat voor den presidialen stoel.

De heer *Delfosse* had vooral op aandrang van den heer *Verhaegen* de kandidatuur aanvaard.

[Wat is de beduidenis van de niet herkiezing des heeren *Verhaeghen?* — zoo vraagt een Brusselsch blad. Wil die niet-herkiezing zeggen, dat de Katholijke partij de meerderheid heeft in de kamer? In het geheel niet. Zij beteekend alleen: dat al de liberalen het niet eens zijn met den heer *Rogier:* dat al de liberalen het liberalismus niet in de heeren *Rogier* en *Verhaeghen* willen verpersoonlijkt zien; dat al de liberalen, in een woord, het ministerie en zijne vrienden geen *bill van goedkeuring* willen geven.

Men zoude dus ongelijk hebben de niet-herkiezing van den heer *Verhaeghen* als eene nederlaag voor de liberalen, als een triomf voor de Katholijken te beschouwen. Zij is eene nederlaag voor den heer *Rogier* en zijne vrienden, voor hunne handelingen en hunne politiek, en meer niet.

Wij hoorden velen hunne vrees uitdrukken voor een ministerie *Nothomb-Lehon*, en te regt: de heer *Lehon* is Bonapartist en de heer *Nothomb* al wat men wil.]

— De graaf *Ferdinand Visart de Bocarmé* is voor de som van 130,000 frs. eigenaar geworden van het beruchte kasteel Bitremont en aanhoorigheden te Bury. Morgen treedt *Lydie Fougnies* gravin *de Bocarmé* in het huwelijk met den grondeigenaar *van Daerne.*

— De hoven van Parijs, Londen en Berlijn hebben nog denzelfden dag, waarop het ministerie zijn ontslag indiende, daarvan de mededeeling met den telegraaf ontvangen.

— Door eene commissie is dezer dagen aan den heer *Rogier*, minister van binnenl. zaken, eene medaille aangeboden, welke aan de voorzijde prijkt met het welgelijkend borstbeeld van den minister, aan de keerzijde met eene groep, voorstellende: de menschheid dankbaar voor de weldaden, verkregen door de zorgen van de openbare gezondheid. Het randschrift luidt: „Aan den bevorderaar der openbare gezondheid." Deze medaille, door den heer *Leopold Wiener* te Brussel gegraveerd, doet dezen bekwamen stempelsnijder alle eer aan en kan gerekend worden onder de fraaiste, welke in België zijn vervaardigd.

[Van deze uiterst fraaije medaille zijn ook exemplaren in brons geschonken aan de heeren uit Nederland, die het *congres d'hygière* dezer dagen te Brussel hebben bijgewoond.]

NEDERLAND.

Tweede Kamer der Staten Generaal.

Zitting van Woensdag den 29sten September.

De beraadslagingen over het ontwerp van het adres van antwoord worden voortgezet.

De heer *Groen* heeft, met betrekking tot § 7, het volgend amendement voorgedragen: »Wij betreuren, dat geene der wetten tot stand is gekomen, welker indiening de Grondwet in geen geval later dan in het tweede jaar na de herziening verlangt. Aan het begin der vijfde zitting, bij het tegemoet zien van niet afgedane en van nieuwe wetten, zijn wij met toenemenden ernst gedachtig, dat de bij het grondwettig voorschrift bedoelde voltooijing van den gewijzigden staatsvorm in den regel aan elken anderen arbeid moet voorafgaan."

De voorsteller heeft dit amendement breedvoerig toegelicht. De minister van binnenl. zaken heeft hem beantwoord en daarbij getracht te betoogen, dat het amendement niet aannemelijk kon worden geacht. De heeren *Heemskerk*, *Poortman* en *van Zuylen*, leden der commissie tot het ontwerpen van het adres van antwoord, hebben vervolgens het woord opgenomen en almede het amendement bestreden en hun voorstel als allezins voldoende voorgedragen.

De heeren *Groen* en de minister van binnenl. zaken hebben op nieuw hun voorstel en gevoelen verdedigd. De eerstgenoemde heeft, ten blijke dat hij daarbij geenszins door eenige vijandige gezindheid werd bezield, zijn amendement nog in zoo verre gewijzigd, dat daarbij, na de woorden van: »Wij betreuren," nog zouden worden ingevoegd de woorden: »bij billijke waardering van hetgeen verrigt werd." Het aldus door den voorsteller zelven gewijzigde amendement in stemming gebragt, is, met 48 tegen 5 stemmen, verworpen. — *Voor* hebben gestemd de heeren *Groen*, *v. Voorst*, *v. Lynden*, *v. Goltstein* en *Mackay.*

De 7de § is daarop, onveranderd, zonder hoofdelijke stemming, goedgekeurd, en de zitting is daarna voor eenigen tijd geschorst.

In het begin der zitting is ingekomen een brief van den minister van justitie uit 's Hertogenbosch, bij welken Z. Exc. zijn leedwezen te kennen geeft, van, door eene zeer ernstige ongesteldheid, verhinderd te worden, de vergadering bij te wonen, maar zijne hoop te kennen geeft van op den vierden October aanstaande in de residentie terug te kunnen zijn. Deze brief is voor kennisgeving aangenomen.

Bij het hervatten der beraadslaging is § 8 van het ontwerp van het adres, na eenige woordenwisseling, goedgekeurd, en daarna is het geheel van het ontwerp, bij hoofdelijke omvraag, met 50 tegen 4 stemmen, aangenomen. (*Tegen* hebben gestemd: de heeren *Groen*, *v. Lynden*, *Mackay* en *Baud*.)

De heer *van Hoëvell* vraagt nu het woord. Het incident, gisteren voorgevallen met den minister van oorlog, heeft toen zulk eene gewigtige wending genomen, dat hij toen meende de zaak niet verder dan ter loops te moeten behandelen. Thans echter vraagt hij verlof, om op een nader te bepalen dag tot den minister van oorlog vragen te rigten *betrekkelijk diens staatkundige beginselen.*

De heer *van Dam* vraagt, of de minister van oorlog, gisteren door zijn niet antwoorden op de laatste vragen niet getoond heeft, dat hij losgelaten heeft de partij van *Nederland en Oranje*. Dat zwijgen was het welsprekendste antwoord. Spr. maakt daaruit dan ook op, dat de minister de partij der vereeniging *Nederland en Oranje* heeft laten varen, maar desniettemin met ons behoort tot de voorstanders van Nederland en Oranje.

De heer *van Hoëvell* vindt, dat die onderstelling veel schijn van waarheid heeft, maar meent toch, dat nadere verklaring, in ronde en loyale taal, noodig is.

De *minister van oorlog* verklaart zich bereid op nadere aan hem te rigten vragen te antwoorden.

Na eenige woordenwisseling wordt het verlof aan den heer *v. Hoëvell* verleend met 35 tegen 18 stemmen, en daar de minister bereid is dadelijk te antwoorden, vervalt eene nadere dagsbepaling.

De heer *van Hoëvell* stelt de volgende feiten op den voorgrond:

1) Het is bekend, dat de minister van oorlog is lid eener vereeniging, welke de beginselen is toegedaan van de zich noemende anti-revol. partij.

2) Dat de minister vóór zijne intrede in het ministerie op de vraag, of hij zich met de beginselen van het ministerie vereenigde, loijaal ja heeft geantwoord.

3) Dat de minister van binnenl. zaken gisteren heeft medegedeeld, dat, hadde hij vroeger kennis gedragen van het lidmaatschap des ministers van oorlog in die vereeniging, hij hem dan ook ten dien aanzien welligt nadere vragen hadde gedaan.

Dat het uit dien hoofde den spreker voorkomt pligtmatig te zijn den minister van oorlog in de gelegenheid te stellen, zich nader te verklaren, weshalve hij thans vraagt:

Vereenigt zich de minister van oorlog met de staatkundige hoofdbeginselen der zoogenaamde anti-revolutionaire partij?

De *minister van oorlog* zegt, dat vóór hij deel genomen heeft aan het ministerie, de minister van binnenl. zaken hem uitgenoodigd heeft tot eene verklaring van zijne staatkundige beginselen. Hij heeft daaraan voldaan en te kennen gegeven, de opregte en loijale toepassing en uitlegging der grondwet te willen. Hij heeft er echter op dat oogenblik niet aan gedacht, om toen ook den minister van binnenl. zaken bekend te maken met zijn lidmaatschap der meergenoemde vereeniging. Wat overigens zijne staatkundige beginselen betreft, gisteren had hij reeds de eer die te verklaren, en wat zijn lidmaatschap tot de vereeniging *Nederland en Oranje* aangaat, hij herhaalt, dat hij daarin geene tegenstrijdigheid ziet met zijn gelijktijdig lidmaatschap van het ministerie, welks beginselen hij is toegedaan. Hij kent de kiezersvereeniging *Nederland en Oranje* niet anders dan uit haar programma; hij vindt daarin niets strijdigs met zijne betrekking als minister, en herhaalt nogmaals zich te vereenigen met de staatkundige beginselen van dit ministerie; anders hadde hij daarin geene zitting genomen.

De *minister van binnenl. zaken* vindt in het aangevoerde door den heer *van Hoëvell* aanleiding tot nog eenige woorden. Gisteren heeft de minister gezegd, dat, indien hij van het lidmaatschap kennis hadde gedragen vóór de benoeming, hij den minister van oorlog denkelijk daarover zoude hebben gesproken; maar hoe? niet om bedenkingen te maken. Hij stelt zich toch voor, hoe het dikwerf gaat met de programmata van kiezersvereenigingen. Men ontvangt ze, ziet ze ter loops in, neemt het lidmaatschap aan of niet, maar hecht aan de deelneming, die tot voorloopige kiezersvergaderingen regtigt, niet dat politieke gewigt en vooral waar de programmata in zeer rekkelijke bewoordingen zijn vervat. Zoo zal het ook gegaan zijn met den minister van oorlog. Het eenige wat de minister derhalve vindt, is, dat de partij of de leiders een al te groot gewigt hebben gehecht aan de toetreding van den minister van oorlog als lid eener kiezersvereeniging. Hij wordt daarin bevestigd, doordien het hem gebleken is uit eene mededeeling van den minister van oorlog, dat deze nooit eenige conversatie over de vereeniging en hare strekking met den heer *Groen* gehad heeft. In dien stand van zaken is de verklaring van den minister van oorlog wegens zijne aanhankelijkheid aan de beginselen van het ministerie eene wederlegging van alle vermoeden, als zou hij iets met die partij, als partij, gemeens hebben. Aan de woorden des ministers van oorlog, straks nog geuit: »Als ik niet overeenstemde met de staatkundige beginselen van dit ministerie, ware ik er niet ingetreden," heeft men derhalve genoeg.

De heer *van Hoëvell* vindt in het antwoord des ministers van oorlog bevrediging, indien hij het wel begrepen heeft. Dat antwoord was immers ontkennend. Spr. toch heeft gevraagd, of de minister zich vereenigde met de zoogenaamde anti-revolutionaire partij, waarvan de bekende beginselen lijnregt in strijd zijn met die van het tegenwoordige ministerie? Nu heeft de minister geantwoord, zich met de beginselen van het tegenwoordige ministerie te vereenigen, waarin spr. dus gezien heeft een ontkennend antwoord op zijne vraag, dat is, dat de minister zich niet vereenigt met de vereeniging: *Nederland en Oranje.* Heeft spr. dus het antwoord wel begrepen, dan is hij tevreden. Maar dan blijkt tevens, dat de heer *Groen* zich vergist heeft, wanneer hij meent, dat de minister zijne partij was toegedaan; dat Z. Exc. te regt plaats in het kabinet heeft genomen, want dat hij zich met de beginselen daarvan wel vereenigt, en die der anti-revolutionaire partij van zich afwerpt. Is deze opvatting juist, dan kan spreker er in berusten.

De heer *Poortman* is niet zoo met het antwoord des ministers voldaan, want hij heeft niet alleen verklaard de beginselen der regering te zijn toegedaan, maar daarin ook geen strijd te zien met die van de bekende vereeniging. Daar die bijvoeging dus spreker niet duidelijk is, heeft hij den minister eene nadere vraag gedaan.

De heer *van Hall* meende nu, dat die vraag treedt buiten de grenzen van het gegeven verlof, omdat die eene onderstelling zou inhouden, dat de minister zou kunnen handelen als geen man van eer. De heer *Poortman* onderstelt dit geenszins, maar juist omdat Z. Exc. bleek eene subjective meening te hebben, en om de zaak tot klaarheid te brengen, heeft spreker de vraag gedaan. En hij herhaalt, of Z. Exc., wanneer de beginselen der vereeniging in strijd zouden komen met die van de Regering, hij dan het ministerie, dan wel de vereeniging zou verlaten?

De *minister van oorlog* verklaart, dat tot dusver bij hem geen strijd heeft bestaan tusschen de vereeniging en de algemeene strekking van het ministerie. Maar mogt zich dit geval voordoen, dan zou dit bij hem onmiddellijk een punt van overweging uitmaken, en hij zou weten wat hem te doen stond. Dat spr. den minister voor een man van eer houdt, dit verlangt hij. En als dit niet het geval was, dan zou Z. Exc. wel middel weten te vinden, om hem tot die overtuiging te brengen.

De heer *Poortman* verklaart, volstrekt geene bedoeling gehad te hebben iets kwetsend voor den minister te zeggen; en mogt, tegen zijne bedoeling, hem een woord ontvallen zijn, dan neemt hij dit geheel en al terug. De minister neemt met deze loyale verklaring volkomen genoegen.

De heer *van Hoëvell* zegt, uit het nader antwoord van den minister gezien te hebben, dat hij hem daar straks niet begrepen heeft; dat hij geen antwoord op zijne vraag gegeven heeft. Die vraag was, of Z. Exc. zich vereenigde met de beginselen der anti-revolutionnaire partij. Nu zegt de minister, dat hij nog geen strijd heeft gezien. Z. Exc. geeft dus geen antwoord en hij moet het er dus voor houden, dat Z. Exc. geen antwoord wil geven.

De *minister van oorlog* zegt niet te kunnen antwoorden, op hetgeen hij niet goed begrijpt. Het programma der vereeniging *Nederland en Oranje* is bekend. Z. Exc. heeft daarin niets bijzonders gezien, wat de couranten en de publieke opinie schijnen opgevat te hebben. Wat hij kent is gehecht te zijn aan Nederland en Oranje, en dat is hij. Wat wil men meer? Z. Exc. kent geene partij. Voor zijne optreding in het kabinet, heeft hij zich weinig met staatkundige aangelegenheden bezig gehouden. Hij kende niets dan Nederland en Oranje, en hij herhaalt het, die is hij met hart en ziel toegedaan.

De *minister van binnenl. zaken* zegt, dat het hem duidelijk is, dat zijn ambtgenoot alleen toegetreden is tot het programma, zonder bepaald bekend te zijn met de politieke beginselen, welke tot leiddraad daarvan strekten. En inderdaad is dit geen wonder, want de beginselen der anti-revol. partij gaan dikwijls zoo hoog en verheven, dat zij waarlijk niet in praktijk kunnen worden gebragt. Z. Exc. doet ook nog uitkomen het verschil in de woorden door den heer *Groen* aangehaald.

De heer *Metman* stelt als motie van orde voor, dat de vergadering zou besluiten, dat de Kamer, voldaan over de door den minister van oorlog gegeven inlichtingen, overgaat tot de orde van den dag.

Na eene korte bestrijding door den heer *van Eck* wordt die motie aangenomen met 42 tegen 2 stemmen, die der heeren *van Eck* en *Hugenholtz.* — De zitting is daarna gescheiden.

's GRAVENHAGE, 1 October.

Bij besluit van den 27sten September heeft Z. M. de Koning besloten tot de instelling eener commissie tot onderzoek en beoordeeling der ontwerpen, zamengesteld met het doel om de nieuwe Nederlandsche wetgeving voor de Nederlandsche West-Indische bezittingen van het rijk toepasselijk te maken, en ten einde daaromtrent te berigten en te adviseren. Bij dit besluit zijn tot leden van deze commissie benoemd de heeren mr. *P. A. Steenbergen*, raadsheer in den H. Raad; *B. W. A. E.* baron *Sloet tot Oldhuis* en *L. Metman*, leden van de Tweede Kamer; *P. Fiers Smeding*, oud-president van het geregtshof van Suriname; *H. J. v. d. Sande*, raadsheer in het hof van Zuid-Holland; *A. Brugmans* en jhr. *H. G. C. L. Jansens*, advokaten te Amsterdam en te 's Gravenhage.

— Gisteren hebben de afdeelingen van de Tweede Kamer een' aanvang gemaakt met het onderzoek van onderscheidene wetsontwerpen van financiëlen aard en betrekkelijk de onteigening.

Heden hebben de afdeelingen onderzocht: 1) het ontwerp van wet betrekkelijk het bouwen in den omtrek van vestingen, en 2) dat nopens de droogmaking van het Haarlemmermeer.

— Zie hier de staat der Nederlandsche bank op den 30sten Sept. jl.: Omloopende bankbiljetten *f* 74,298,450; saldo's van rekeningen-courant *f* 20,964,640.74½; munt en muntmateriaal *f* 97,038,418.73.

— *Galignani's Messenger* waarschuwt tegen zekeren heer *Dixon*, die in Fransche en Duitsche (ook in Nederlandsche) dagbladen, advertentiën heeft doen plaatsen, waarbij voor eene, volgens voorgeven, te Londen bestaande *Algemeene Verzekerings-maatschappij*, waarvan de in het prospectus vermelde raad van bestuur slechts gefingeerde namen bevat, agenten worden gevraagd, aan wie in Frankrijk 2- tot 6000 fr., in Duitschland 1000 tot 3000 thr., (in Nederland 1500 à 4000 guldens) honorarium toegezegd wordt. Aan hen, die om een agentschap vragen stelt de heer *Dixon* de voorwaarde, dat zij eerst, als waarborg, al naar gelang van het toegezegde honorarium, 100, 50 of 25 p. st., waarvan zij natuurlijk niets weer zullen zien, hem moeten toezenden.

AMSTERDAM, 2 October.

Uit eene geloofwaardige bron vernemen wij, dat de portefeuille van buitenl. zaken is aangeboden geworden aan den heer mr. *J. P. P.* baron *van Zuylen van Nyevelt*, lid der Tweede Kamer; maar dat deze dat aanbod heeft van de hand gewezen. Dat geachte lid wil, zegt men, geen deel uitmaken van een ministerie, waarvan de homogeniteit hem, zelfs ondanks het door de Tweede Kamer genomen besluit rakende den minister van oorlog, ganschniet boven allen twijfel verheven toeschijnt. *(H. B.)*

— De *Amst. Cour.* meldt, dat de hoogleeraar mr. *C. A. den Tex*, wegens redenen van gezondheid, als zoodanig zijn ontslag aan den stedelijken raad gevraagd heeft, en dat, ter vervulling van deze vacature, het volgende drietal is opgemaakt: jhr. mr. *J. de Bosch Kemper*, mr. *E. C. van Voorthuyzen* en mr. *W. R. Boer.*

— Uit het herziene wetsontwerp tot regeling van de verdeeling der provinciën in kiesdistrikten ter benoeming van de leden der Prov. Staten, blijkt, dat Noord-Brabant verdeeld is in 9 kiesdistrikten, met 387,879 inwoners; Gelderland 16 kd., met 364,637 inw.; Zuid-Holland 17 kd., met 547,351 inw., Noord-Holland 12 kd., met 475,859 inw.; Zeeland 5 kd., met 156,396 inw.; Utrecht 5 kd., met 145,984 inw.; Friesland 5 kd., met 242,238 inw.; Overijssel 12 kd., met 211,275 inw.; Groningen 7 kd., met 182,873 inw.; Drenthe 2 kd., met 76,965 inw.; Limburg 9 kd., met 196,654 inw. Totaal 99 kiesdistrikten, met 2,988,111 inwoners.

UTRECHT, 30 September.

Bij het ministerie van oorlog bestaat het plan om in het volgende jaar de legerplaats te Zeijst door troepen te doen betrekken tot het uitvoeren van militaire bewegingen; reeds is van wege het ministerie verzoek gedaan aan het bestuur der stad Amersfoort tot gebruik daartoe van den aan die gemeente toebehoorenden heidegrond; welk verzoek gereedelijk is ingewilligd.

LEIDEN, 30 September.

Ofschoon het besluit van den 1sten Julij 1850 de toelating tot de hoogescholen en de athenaea reeds vrij liet, en het examen slechts als maatregel van toezigt op het onderwijs behield, zoo heeft toch het besluit dezes jaars, het examen afschaffende, zeer gunstig op de kwantiteit gewerkt, want reeds hebben zich ruim honderd op de rolle der studenten alhier doen inschrijven.

ROTTERDAM, 1 October.

Uit het rapport der commissie van financiën en de verschillende bijlagen, betrekking hebbende tot voorstellen van wijziging in het thans alhier bestaand belastingstelsel, blijkt hoofdzakelijk, dat de commissie eenparig overtuigd is, dat, hoewel het bestaande stelsel niet vrij van gebreken te achten is, het echter vooralsnog niet raadzaam zijn kan, het door een geheel nieuw stelsel te doen vervangen.

LEEUWARDEN, 30 September.

Naar aanleiding van het gewijzigd reglement tot voorkoming der verspreiding van de besmettelijke longziekte onder het rundvee in deze provincie, is weder last gegeven tot het dooden van 37 runderen, welke door die ziekte waren aangetast, makende sedert de inwerkingtreding van de betrekkelijke reglementaire verordeningen (17*den December* 1849) een totaal van 5460 runderen.

ASSEN, 2 October.

Wij vernemen, dat, volgens de opgaven der gemeente-besturen, er zich den 1sten Aug. j.l. in dit gewest bevonden 1169 veulens, als te Anlo 85, te Assen 28, te Beilen 38, te Borger 77, te Koevorden 35, te Dalen 97, te Diever 13, te Dwingelo 17, te Eelde 45, te Emmen 41, te Gasselte 15, te Gieten 30, te Havelte 27, te Hoogeveen 2, te Meppel 10, te Norg 25, te Nijeveen 3, te Odoorn 22, te Oosterbesselen 26, te Peize 20, te Roden 54, te Rolde 54, te Ruinen 41, te Ruinerwold 27, te Sleen 74, te Smilde 9, te Vledder 4, te Vries 108, te Westerbork 49, te de Wijk 20, te Zuidlaren 16, te Zuidwolde 25 en te Zweelo 32.

— Den 29sten September werd in de nabijheid dezer stad op het zoogenoemde Luchiesland, door een' arbeider van den heer *S.*, terwijl hij bezig was met aardappelen rooijen, ontdekt, dat zich in de holle stengels van den aardappelplant korrels bevonden, welke veel naar zaad geleken; sommige dezer korrels zijn langwerpig rond, anderen eenigzins plat of van eene ongelijkvormige gedaante en hebben eene donker grijze kleur; slechts in enkele stengels heeft men zoodanige korrels aangetroffen en wel voornamelijk bij geile stammen van roode aardappelen.

— Naar men verneemt, heeft de hooge Regering de onlangs te Meppel gehoudene verpachting van het regt der jagt en visscherij van de voormalige heerlijkheid Ruinen en Ruinerwold niet goedgekeurd.

GRONINGEN, 4 October.

Nadat het in den morgen van Zaturdag l.l. reeds eenigzins stormachtig was geweest, begon omstreeks één uur de wind meer op te zetten. Te half twee uur woei het uit het Noorden, en omstreeks twee uur ging de wind in een' zóó hevigen storm over, dat men voor groote onheilen beducht werd. De wind was op dat oogenblik W.N.W. Gelukkig duurde de storm slechts korten tijd.

Van onderscheidene schepen in de haven, benevens op eenige andere plaatsen, werden de touwen losgescheurd, vele boomen werden ontworteld, en aan een groot aantal huizen werd in meerdere of mindere mate schade toegebragt. In het bijzonder trof eenige kramers, die op de thans gehoudene wordende kermis stonden een groote ramp. Onder anderen werd de poffertjeskraam van W. OVERMEER, van Amsterdam, in één oogenblik geheel 't onderst boven geworpen, even als ook het geval was met de zuurkraam van W. MULDER, van Groningen, die naast de vorige stond. Beiden hebben groote schade geleden, daar bijna alles in de kramen is vernield geworden. Men verneemt, dat dan ook reeds bij onderscheidene ingezetenen dezer stad eene lijst van inteekening is rondgezonden ten behoeve van deze menschen, in dezen eenigzins aan de geledene schade te gemoet komen.

Men heeft overgens bij dit ongeval ook nog eenige kleinere ongelukken te betreuren, bij personen die tot hulp waren toegesneld.

Aan de Reitdijk bevond zich op dat oogenblik zekere J. WOUDMANS, uit Friesland, die voornemens was naar deze stad te reizen. Bij het opkomen van den storm werd bij van den dijk in het water geslingerd; dan het gelukte eenige personen den man nog bij tijds te redden.

Ook in andere gedeelten van deze provincie heeft dezelfde stormvlaag hevig gewoed en schade aangerigt.

Zoo wordt ons uit *Nieuwolda* dienaangaande het navolgende gemeld:

„Gisteren namiddag was 't hier in den omtrek bij uitstek onstuimig weder. Kort na den middag hadden we eerst eenig onweer, waarop later windvlagen volgden, die bij tusschenpozen tot een' orkaan aangroeiden, zoo hevig, dat bij de laan van den landbouwer H. T. NIEBORG alhier, omstreeks 50 boomen, allen fraaije populieren, zijn afgeknakt of omgewaaid. — In Noordbroekster-Hamrik moet, naar men zegt, een watermolen kap en wieken door den wind verloren hebben."

[Uit de heden avond ontvangene bladen zien wij, dat op *denzelfden* tijd ongeveer de storm evenzeer heeft gewoed in Overijssel, Gelderland, Noord-Brabant, Zuid-Holland, enz.]

— Naar wij vernemen, heeft de heer mr. EDO JOHANNES OFFERHAUS, majoor van het bataljon dienstdoende schutterij in deze stad, in de afgeloopene week zijn ontslag als majoor bij Z. M. den Koning aangeboden.

— Afgeloopen Donderdag avond is alhier aangekomen de nieuwbenoemde generaal-majoor H. F. K. DUIJCKER, belast met de functiën van prov. kommandant van Friesland, Groningen en Drenthe.

— Heden middag is alhier binnengekomen de 7de kompagnie van het 1ste regement vesting-artillerie. Het korps hoornblazers van de infanterie, hier in garnizoen, heeft gemoemde kompagnie naar de kazerne begeleid. — Thans zijn alhier twee kompagniën artilleristen onder kommando van den majoor SOMMERTON, die binnen eenige dagen hier wordt verwacht.

— Ongeveer 3 weken geleden is een Duitsch handwerksman in een huis van ontucht aan het Zuiderdiep een zware gouden ring ontvreemd. Een zeker soldaat, TROMP genoemd, is in het bezit van dien ring geweest en heeft dien in de bank van leening verzet. De soldaat is gevankelijk naar Leeuwarden opgezonden.

— In den nacht van den 1sten op den 2den October is uit eene geslotene kist, staande op de Groote Markt bij eene palingkraam, door middel van braak gestolen eene hoeveelheid gedroogde paling. De agenten van politie C. R. DE JONGE en SMIT bemerkten, dat eene zekere meid des nachts omstreeks te vier uur, zich haastig van deze kist verwijderde, zij volgden haar en haalden haar in aan de Vischmarkt, waar zij zagen dat zij een twintigtal gedroogde palingen van zich - wierp. Zij is in bewaring genomen.

— Het heeft de politie mogen gelukken den dader van den gepleegden diefstal van kerkboeken uit de kerken van Noordwolde en Bedum te ontdekken; deze is genoemd J. D. V., van Bedum, en bevindt zich in verzekerde bewaring.

— Door een der leden van de Gedeputeerde Staten is Vrijdag l.l., in het bijwezen van den hoofd-ingenieur van den waterstaat, in het provinciehuis in het openbaar aanbesteed: Het doen van eenige herstellingen aan het tolhuis no. 1, op den grooten weg der 1ste klasse van Groningen naar de Drentsche grenzen. Van de zeven ingekomene inschrijvingsbiljetten zijn drie van onwaarde verklaard; de overigen hadden ingeschreven, als volgt: D. BALK, wonende alhier, voor *f* 589; H. ZANTMAN, te Delfzijl, voor *f* 499; J. BOS, alhier, voor *f* 498, en R. MEIJER, wonende alhier, voor *f* 457.

— Bij besluit van den 29sten September j.l. heeft Zijne Majesteit goedgevonden te benoemen: tot schepper van de scheepperij van Adorp, Selwerd en Borgham, in het Wetzinger-zijlvest, R. LEUTSCHER; in het Dorpster zijlvest: tot schepper van de schepperij van de noordzijde van Appingedam, G. G. POELMAN; tot schepper van de schepperij van de zuidzijde van Appingedam, A. R. VAN DER ZWAAG; tot schepper van de schepperij van Loppersum of 't Zandt, E. E. CLEVERINGA; tot schepper van de schepperij van Oldersum of Ten Post, E. D. GROENEVELD, en tot schepper van de schepperij van Wirdum, S. K. DIJKEMA; in het Slochter zijlvest, tot schepper van de schepperij van de oostzijde van Slochteren, jhr. W. HORA SICCAMA VAN SLOCHTEREN; tot schepper van de schepperij van de westzijde van Slochteren, D. R. TAMMINGA; tot schepper van de schepperij van Kolham, P. J. HAMMINGA, en tot schepper van de schepperij van Westeremden, L. J. ARKEMA; in het Scharmer zijlvest, tot schepper van de schepperij Ten Boer, J. J. VAN DER MOOLEN; tot schepper van de schepperij van de Groote Harkstede, jhr. mr. J. HORA SICCAMA VAN DE HARKSTEDE; tot schepper van de schepperij van Scharmer, mr. J. D. TRESLING; tot schepper van de schepperij van Woltersum, E. W. EVENHUIS, en tot schepper van de schepperij van Oosterstads Hamrik, A. W. HOEKSEMA; tot schepper van de schepperij van Winsum, in het Winsumer en Schaphalster zijlvest, J. A. PLOEG.

— Bij beschikking van Z. M. is bepaald, dat de jongelingen, behoorende tot de ligting van 1849, verlof kunnen erlangen om in den echt te mogen treden.

— Door Z. Exc. den Gouverneur-Generaal van Neêrlandsch-Indië is, onder meer anderen, laatstelijk benoemd tot 2den luitenant bij het wapen der infanterie aldaar, de sergeant-majoor A. VAN DER REE, van Groningen.

— Het *Provinciaal Blad van Groningen*, no. 138, behelst eene notificatie van Gedepteerde Staten, d.d. 23sten September 1852, no. 13, waarbij wordt afgekondigd de bij koninklijk besluit van den 14den dier maand, no. 54, goedgekeurde begrooting der enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven van dit gewest, voor de dienst van 1853.

Het Blad no. 140 bevat een besluit van Gedeputeerde Staten, d.d. 30sten September 1852, no. 47, waarbij de gemeentebesturen worden uitgenoodigd en aangeschreven, om, ieder in zijne gemeente, te zorgen, dat, bij gelegenheid van jaarmarkten, de gemeenschap der doorloopende publieke wegen op eene voldoende veilige wijze blijft bestaan.

— De (*Oude*) *Rott. Courant* behelst het volgende nopens eene thans te Amsterdam zeer veel opgang makende schilderij van een' onzer stadgenooten:

Uit Amsterdam meldt men dat door de vereeniging tot bevordering van beeldende kunsten de op de tentoonstelling aldaar voorkomende schilderij van J. ISRAELS, voorstellende: *het gezin van* OLDENBARNEVELD, *bij het lezen van diens laatsten brief*, voor hare verloting is aangekocht. Omtrent deze schilderij werd ons dezer dagen door een' bezigtiger der tentoonstelling het volgende geschreven: „De voorstelling der lezing van OLDENBARNEVELDS laatsten brief, den dag vóór zijne onthoofding aan zijne vrouw geschreven, vond ik een der schoonste stukken op deze rijke tentoonstelling. MARIA VAN UTRECHT is met hare beide zonen en hare dochter gezeten, terwijl de oudste zoon den brief voorleest, en OLDENBARNEVELDS knecht op eenigen afstand staat. Gij kunt niet begrijpen wat een indruk dit stuk maakt; men bevindt zich als het ware bij de ongelukkige familie en wordt met innig medelijden vervuld. De koppen zijn stipt naar de originele portretten gevolgd en de droefheid is zoo meesterlijk, gewijzigd naar de verschillende karakters, uitgedrukt. MARIA VAN UTRECHT zit als versteend, met bleek gelaat en betraande oogen, maar toch is er het gevoel van eer en grootmoedigheid in te herkennen, die haar in latere jaren tot MAURITS deden zeggen: „Mijne zonen zijn schuldig, maar mijn man was onschuldig," en bij de zonen is met de droefheid eene aan wraak grenzende verontwaardiging zigtbaar, die hen later tot een' moorddadigen aanslag deden overgaan. Kortom, het stuk moge gebreken hebben, het is van een talentvol schilder."

— J.l. Woensdag avond, omstreeks 9 uur, is er brand ontstaan in 't bovenste gedeelte van het huis toebehoorende aan HARM HENDRIK KUITER, landbouwer te *Ruitenbroek* (Hannover.) Het huis benevens de twee daartoe behoorende kamers zijn geheel afgebrand. KUITER heeft eene koe en een paard gered, terwijl eene koe, eene geit, drie schapen en twee zwijnen, alsmede de rogge en boekweit zijn verbrand. Het huis was verwaarborgd tegen brandschade voor 300 Pr. dl.

— Naar men schrijft uit *Ter Apel*, bestaat bij de regering der stad Groningen het plan, een zijkanaal daar te stellen van af Ter Apel in verbinding met de rivier de Eems. Tot onderzoek van het terrein, naar de geschiktste rigting der verbinding, en der waterpassing, zijn deskundigen gecommitteerd, zijnde de heeren J. ELTJES UNIKEN, te Stads Nieuwe-Kanaal, en A. VAN REES, te Zuidbroek; welke gecommitteerden reeds met de werkzaamheden een' aanvang hebben gemaakt. *(Old. Ct.)*

— Uit *Assen* berigt men ons: den 30sten September,

„Vele der ambtenaren van de actieve dienst in Drenthe en vooral zij die vrouw en kinderen hebben, verkeeren in eene niet geringe ongerustheid.

Er loopt namelijk overal een gerucht, dat de commiezen welke zeker getal jaren op dezelfde plaats zijn gestationeerd geweest, verlegd zouden worden — en ook dat er eenigen zouden worden gepensioneerd; al hetwelk met primo November zoude geschieden.

„Het blijft wel is waar altijd bij het oude „men zegt," maar daar deze tijding door de geheele provincie is verspreid, houdt men het er voor, dat er ten minsten iets van waar is.

„Men stelt echter de vraag voor, of die ambtenaren welke reeds gedurende eenige jaren op dezelfde plaats hebben gelegen en daardoor dezelve geheel kennen, niet aldaar met meer vrucht kunnen ageren, dan op een stationnement dat zij minder kennen."

— Z. M. de Koning heeft het vroeger door den raad der gemeente *Gouda* genomen besluit tot daarstelling eener gazfabrijk daar ter stede, met H. D. goedkeuring bekrachtigd, zoodat thans aan dat besluit aldaar zal worden gevolg gegeven.

— Dezer dagen is van regeringswege *afgewezen* het verzoek van den ondernemer GRADUS BURGERS, te Arnhem, om kwijtschelding van zes boeten, elke van *f* 25, waartoe hij, met de kosten, door de arrondissements-regtbank te Assen, bij twee vonnissen van den 23sten Junij j.l., is veroordeeld, als hebbende hij zijne voor negen personen ingerigte en tevens tot vervoer van goederen bestemde diligences, zonder vergunning, slechts met twee paarden bespannen, en voor de geconcessioneerde dienst tusschen Zwolle en Groningen gebezigd.

— Men berigt ons uit *Leer*, den 1sten October:

„De werkzaamheden aan den spoorweg van Emden over Leer naar Munster worden steeds ijverig voortgezet. — Op onderscheidene punten in Oostfriesland, bij Papenborg en in het Munsterland is men zoo wel aan den spoorweg, als ook aan de plaatsen waar aangehouden zal worden bezig. — Met het stationsgebouw bij Leer is nu ook een begin gemaakt; dit gebouw met zijne annexen voor berging van koopmansgoederen, waggons, kolen, enz. zal eene groote uitgestrektheid bekomen en zal tegelijk deszelfs ligging op het fraaiste punt dezer stad, aan de Leda, een arm der Eems, verrassend schoon zijn. — In de omstreken van deze gebouwen ziet men reeds bijna wekelijks het vermeerderen, aanleggen en opgrigten van nieuwe privaatwoningen, waaronder in den laatsten tijd ook meer aanzienlijke en van smaak. Alles dringt zich in de nabijheid van den spoorweg; l.l. najaar werd hier een stuk weideland aangekocht en dit voorjaar er mede begonnen, om uitgestrekte en aanzienlijke gebouwen voor eene ijzergieterij daar op te trekken, zoodat sedert eenige weken dit etablissement reeds in volle werking is.

„Wie zal over eenige jaren hier de bescheidene moesakkers en zandgroeven wedervinden, die tot hiertoe deze geheele streek een stil landelijk aanzien gaven?

„Het meest belangwekkend is intusschen de aanleg der brug over de Leda nabij deze stad; de werken dezer kostbare onderneming worden bijzonder massief opgevoerd. — Aan de beide oevers zijn de vier landpilaren, waarop de brug rusten zal, voltooid; er zullen nu nog vier andere uit het bed der rivier verrijzen, aan twee waarvan met grooten ijver en kracht gearbeid wordt. — Doch deze kolossale werken, schoon zij met kennis van zaken geleid worden, vereischen zoo veel omzigt en zoo veler menschen arbeid, dat men niet hopen kan, dezelve nog dit jaar voltooid te zien.

„Met spanning ziet deze provincie de eindelijke definitive beslissing der aansluiting van Hannover aan het groote Tolverbond te gemoet; wij zullen hierop ter zijner tijd terugkomen."

— Volgens een van Zijner Majesteits minister plenipotentiaris te *Stockholm* ontvangen berigt, is den 20sten September j.l. door het koninklijk handels-collegie aldaar verklaard, „dat de steden *Königsberg*, *Elbing* en *Stettin* door de cholera besmet zijn, alsmede dat de overige havens in de provincie Pommeren van diezelfde ziekte verdacht zijn."

Bij besluit van diezelfde dagteekening is nog bepaald, „dat reizigers, komende uit Duitschland en uit Denemarken, om in Zweden te worden toegelaten, van gezondheidspassen moeten voorzien zijn." Denemarken is mede genoemd, omdat er tusschen opgemelde havens en Koppenhage eene geregelde, regtstreeksche gemeenschap per stoomboot bestaat, en men in Denemarken geene quarantaine-maatregelen heeft verordend.

Uitslag der Verloting

van aangekochte voorwerpen uit de tentoonstelling der voortbrengselen van nationale nijverheid van Nederland en zijne Overzeesche Bezittingen, te Arnhem, 1852,

voor zoo verre betreft de loten, welke hier ter stede bij den heer J. OOMKENS, J.ZN., zijn verkregen.

No. 806 Chineesch beeld, — no. 14928 paardendeken 2de soort, — no. 16899 deken 2de soort, — no. 16908 ivoren naai- en tafelschroef, — no. 825 eene rol matten, — no. 11399 5 paar handschoenen, — no. 16897 blaadje, — no. 8946 tilbury, — no. 8942 haakpen, — no. 8927 gekleurde deken, — no. 11364 lap duffel, — no. 10071 exempl. klassieke auteurs, — no. 10076 6 fl. eau de Nim. 6 fl. extrait, — no. 11360 2 el satijn, — no. 804 koffijkistje, — no. 16910 spinnewiel, — no. 16917 potlood, — no. 8929 2 el satijn, — no. 808 matje, — no. 816 armband, — no. 8944 5 paar handschoenen.

Na een negenjarig onderzoek heeft men in Engeland eindelijk de overtuiging gekregen, dat het vermaarde volkslied „*God save the king*," voor de woorden door BEN JOHNSON en voor de muzijk door dr. BULL, organist van koningin ELIZABETH, gemaakt is.

Vermogen der welsprekendheid.

Toen onder LODEWIJK XVI in Frankrijk de wet uitgevaardigd werd, om de dooden niet meer in de kerken, maar buiten de steden te begraven, verwekte zulks in vele oorden misnoegen, onrust en wederspannigheid; doch daar de geestelijkheid zelve zich er vóór verklaarde, ging de heilzame nieuwigheid door. Men heeft de predikatie van een ouden, eerwaardigen pastoor daarover bewaard, wier besluit, vooral wegens deszelfs kracht van welsprekendheid, merkwaardig is. Hij zette de voordeelen der nieuwe inrigting uit elkander: de gemeente bleef koel. Hij voerde de pligten jegens den Koning, de wetten en de nakomelingschap aan: men schudde het hoofd. Eindelijk riep hij uit: „Ik zelf, ik begeer midden op het kerkhof begraven te worden. Wie van u zou weigeren mij te vergezellen, mij na te volgen?... Wie zou zijn' herder willen verlaten? .. Ach! als gij dit kunt, dan, ik verklaar het u, zou ik op den dag der opstanding alléén van het ledige kerkhof opstaan; ik zou voor den Oppersten Regter treden; ik zou hem rekenschap afleggen van de kudde die hij mij toevertrouwde, en uw vader, uw broeder, uw vriend, ik, de dienaar der vrede en der barmhartigheid, ik zelf zou de eerste aanklager worden; ik zou de wraak des Hemels inroepen tegen de ongehoorzamen, die, zonder naar mij te hooren, zich tegen den Koning, de wet, de godsdienst en de menschelijkheid vergrepen hadden!" — Allen borsten in tranen uit, en de nieuwe inrigting vond geen wederstand meer.

Kerk- en Schoolnieuws.

Door Z. M. is goedgekeurd het beroep van een' predikant, uitgebragt door den kerkeraad der Hervormde gemeente te Surhuisterveen (Zuiderhuisterveen), onder de klassis van Dokkum, op *C. P. de Groot*, kandidaat bij het prov. kerkbestuur van Friesland, en het beroep van een' predikant, uitgebragt door den kerkeraad der Herv. gemeente te Noordeloos en Overslingeland, onder de klassis van Gouda, op *N. J. H. Oudegeest*, kand. bij het prov. kerkbestuur van Gelderland.

— Ds. *J. J. Knap*, pred. te Heeg, heeft voor de beroeping naar Oud-Alblas (kl. Dordrecht) bedankt.

— Ds. *J. H. van IJssel*, pred. te Hempens en Terens, heeft de beroeping naar Workum (klass. Sneek) aangenomen.

— De heer *A. F. Kok*, proponent te Schoonhoven, heeft het beroep naar de Chr. Afg. gemeente te Zierikzee aangenomen.

— Te Enter (Overijssel) is beroepen ds. *J. Bavink*, te Ulsen (graafschap Bentheim).

— Te Schildwolde is beroepen de heer *F. A. van Gijssel*, leeraar te Broek-op-Langedijk.

— Z. M. heeft eervol emeritaat met pensioen verleend aan *J. A. van Eijk van Voorthuysen*, pred. bij de Hervormde gemeente te Rotterdam; *J. H. Lammers*, pred. bij de Herv. gemeente te Kesteren; *J. F. Hoff*, pred. bij de Herv. gemeente te Oss c. a.; *H. Hering*, pred. bij de Evang.-Luth. gemeente te Middelburg.

Door de verschillende commissiën van onderwijs in ons vaderland zijn in de zomervergaderingen geëxamineerd en toegelaten: 1 onderwijzer tot den eersten rang, zijnde de heer *P. van den Burg*, onderwijzer in de wis- en natuurkunde aan het gymnasium te Nijmegen; 39 onderwijzers tot den tweeden rang; 54 onderwijzers tot den derden rang; 103 onderwijzers tot den 4den rang; 1 persoon is als huisonderwijzer toegelaten; 44 personen bekwamen eene toelating tot schoolhonderes.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.